

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 014 (6214) 26 yanvar 2021-ci il 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

"Yalnız dost ölkələr bizim tərəfdaşımız olacaq"

"İşğaldan azad edilmiş ərazilər üzrə Strateji Fəaliyyət Planı hazırlanır"

Dünən Baş nazir Əli Əsədovun sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin müşavirəsində Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə 2020-ci ilin yekunlarına həsr olunmuş müşavirədə dövlət başçısı tərəfindən verilən tapşırıqların...

Bax 4

Bax 2

YAP-ın nümayəndələri milliyətcə rus olan qaziləri ziyarət ediblər

Bax 5

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndələri milliyətcə rus olan Vətən müharibəsi qazilərini ziyarət ediblər. SiA-nın verdiyi məlumata görə, YAP İdarə Heyətinin üzvü, Azərbaycan-Rus icmasının sədri, Milli Məclisin deputatı Mixail Zabelin, YAP İcra katibliyinin şöbə müdirləri...

Xırdalanda güclü partlayış olub, 6 nəfər dağıntılar altından çıxarılıb

Gürcü politoloq: "Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü qısa vaxtda bərpa etməsi böyük nailiyyətdir"

"2020-ci il Azərbaycanın parlaq qələbəsi ilə yaddaqalan oldu". "Report"-un yerli bürosu xəbər verir ki, bunu "Azərbaycan və Gürcüstan azadlıq mübarizəsi: 20 Yanvar və 9 Aprel faciələrinin səbəbləri, fəsadları və ortaq dəyərləri" mövzusunda...

Bax 10

Vüsal Qasımlı: İnkişafın Qarabağ modeli qurulacaq

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi Qarabağın inkişafı sahəsində araşdırmalarını davam etdirir. Mərkəzdən SiA-ya verilən məlumata görə, Bu barədə məlumat verən Mərkəzin rəhbəri, iqtisad elmləri doktoru Vüsal Qasımlının fikrincə, Qarabağın reintegrasiyası ilə Azərbaycan iqtisadiyyatında kapital artacaq: "2021-ci ilin dövlət büdcəsindən ayrılan 2,2 milyard manat vəsait ilə yanaşı, dövrüyyəyə cəlb olunan milli...

Bax 7

Xankəndində və Xocavənddə terror təbliğatı: ruslar göz yumur!

Bax 7

Andranik Tevanyan: "Ermənistanda faciəli hadisələr baş verə bilər"

Bax 10

Mesut Özil "Fənərbaxça"da nə qədər qazanacaq?

Bax 16

“Yalnız dost ölkələr bizim tərəfdaşımız olacaq”

Prezident İlham Əliyev İranın xarici işlər nazirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 25-də İran İslam Respublikasının xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərifə qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev dedi:

-Sizi görməyimə çox şadam. Azərbaycana xoş gəlmisiniz.

Məhəmməd Cavad Zərif:

-Təşəkkür edirəm, cənab Prezident. Mən Prezident Ruhaninin ən xoş arzularını və salamlarını çatdırıram.

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun. Mənim də ən səmimi salamlarımı və yeni ildə ən xoş arzularımı cənab Prezidentə çatdırın. İl artıq başlayıb və mən planlarımızı müzakirə etmək, görülmüş işlərə yenidən nəzər salmaq üçün sizi Azərbaycanda qəbul etməyə şadam. Biz ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın səviyyəsindən çox məmnunuq. Bildiyiniz kimi, biz çoxsaylı - prezidentlər səviyyəsində 10-dan çox, eləcə də digər yüksək rütbəli rəsmilər səviyyəsində görüşlər keçirmişik. Bu görüşlərin hamısı çox səmərəli olub. Bu yaxınlarda ölkənizdə səfərdə olan Baş nazirin müavini Şahin Mustafayev mənə aparılan müzakirələr və razılaşmalar barədə hesabat verdi. Biz planlaşdırdığımız bütün işləri həyata keçirmişik. Biz son bir neçə ildə iki qardaş ölkənin çox yaxın olduğu siyasi sahədə, iqtisadi sahədə, nəqliyyat, enerji sahələrində çox yaxşı nəticələr görürük. Bizim bu gün diqqətimizdə olan Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi kimi bütün layihələr, enerji infrastrukturunu ilə bağlı layihələr uğurla inkişaf edir. Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi işləyir. Mənə indicə məlumat verilib ki, ötən il yükdaşımalarının həcmi demək olar ki, 20 faiz artıb. Bu, çox müsbət nailiyyətədir.

yətdir. Baxmayaraq ki, onu tam şəkildə başa çatdırmamışıq, biz bu istiqamətdə hərəkət edirik.

Regionda yeni vəziyyətə əlaqədar yeni imkanlar, sözsüz ki, özəl investitorlar, həmçinin dövlət qurumları üçün əməkdaşlığa geniş qapılar açıq. Hazırda yeni nəqliyyat əlaqələri müzakirə mərhələsindədir və sözsüz ki, bizim Xudafərin su anbarı ilə bağlı əməkdaşlığımız və elektrik stansiyasının tikintisi ilə əlaqədar gələcək planlar artıq çox aktiv faza daşıdır. Ümidvaram ki, qarşıdakı bir neçə ildə bu layihəni tamamlaya və hər iki tərəfi yeni elektrik enerjisi istehsalı ilə təmin edə biləcəyik. Həmçinin bizim bir neçə il əvvəl yüksək səviyyədə razılaşdırdığımız layihə - Ordubad və Marazad elektrik stansiyaları ilə bağlı işlər uğurla gedir. Beləliklə, bizim geniş gündəliyimiz var. Bundan əlavə, ümidvaram ki, tezliklə çay üzərindən yeni körpünün təməlqoyma mərasimi keçiriləcək və bir çox digər məsələlər.

Bizim müzakirə edəcəyimiz çox məsələlər var. Mən, ilk növbədə, ikitərəfli əlaqələrimizi, onların səviyyəsini, inkişaf tempini, nailiyyətləri və yeni planları yüksək qiymətləndiriyimi bildirmək istədim. Əlbəttə ki, biz işğaldan azad edilmiş ərazilərin yenidən qurulmasında iştirak edəcək şirkətlər arasında İran şirkətlərini görməyə çox şad olarıq. Bu, təbii, çünki dediyim kimi, yalnız dost ölkələr bizim tərəfdaşımız olacaq. Sözsüz ki, İran şirkətlərinin bizə yaxın yerləşməsi, logistika və böyük təcrübə kimi üstünlükləri var. Beləliklə, cənab Nazir, bir daha xoş gəlmisiniz.

Məhəmməd Cavad Zərif: -Cənab Prezident, bizi qəbul etdiyinizə görə Sizə təşəkkür edirəm. Əvvəlcə Sizi və Azərbaycan xalqını ərazilərinizi azad etməyiniz münasibətilə təbrik etmək istərdim. Ölkəniz və region bakımından bu qələbə Sizin rəhbərliyiniz və Azərbaycan xalqının mətənnəti sayəsində mümkün olmuşdur. Ümid edirik ki, bu, region dövlətləri arasında dinc və normal münasibətlərin başlanğıcı olacaqdır. Mən Sizin “3+3” əməkdaşlıq formatı təklifinizə uyğun olaraq, regionun 6 ölkəsini ziyarət edəcəyəm, yeni 5 üstəgəl İran. Sizin sülhlə bağlı təqdim etdiyiniz baxışınızın müzakirəsi və onun reallığa çevrilməsini təmin etmək üçün çalışacağam, çünki region ölkələrinin bir-biri ilə əməkdaşlıq edə bilməsi hamımızın maraqlarına uyğundur.

Ölkənizin ərazi bütövlüyünün

energetika, yenidənqurma və geri dönəcək əhalinin yaşayışı üçün vasitə ola biləcək kənd təsərrüfatı kimi sahələr bizim üçün prioritet təşkil edir və şirkətlərimiz işə başlamağa hazırdır. Zati-aliniz tərəfindən qeyd edilən layihələrə gəldikdə, bildirmək istəyirəm ki, biz Sizin rəhbərliyiniz altında bu günə qədər həyata keçirdiyimiz səfərlər, o cümlədən ölkənizin Baş nazirinin müavini və xarici işlər nazirinin İrana olduqca uğurlu səfərlərini yüksək qiymətləndiririk. Biz Şimal-Cənub və Cənub-Qərb dəhlizləri çərçivəsində həmin sahələr üzrə işləməyə arzusundayıq. Buraya elektrik enerjisinin istehsalı, energetika, “Xudafərin” və “Qız Qalası” hidroqovşaqları ilə bağlı əməkdaşlıq və digər məsələlər də aiddir. Çox şadıq ki, rəsmilərinizin İrana səfərləri zamanı bu layihələr üzrə sərəttli irəliləyiş əldə olunmuşdur və artıq biz ölkələrimiz arasında daha uzun birgə dostluq sərhədinə sahib ola bilirik.

Prezident İlham Əliyev: -Əlbəttə. Bildiyiniz kimi, mən Xudafərin ərazisinə səfər edərkən həmin sərhədi dostluq sərhədi adlandırdım. Bu, məhz dost və qardaş xalqların sərhədidir.

XİN: “Rusiyalı deputatın Azərbaycan dövlətinə və xalqına qarşı qəbuledilməz ifadələr işlətməsini qəti şəkildə pisləyirik”

Rusiya Dövlət Dumasının hakim “Vahid Rusiya” partiyasından olan üzvü, qatı ermənipərəst mövqeyi ilə tanınan Vitaliy Milonovun erməni KİV-nə müsahibəsi zamanı Azərbaycan dövlətinə və xalqına qarşı qəbuledilməz ifadələr işlətməsini qəti şəkildə pisləyirik. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi

Leyla Abdullayevanın Rusiya Dövlət Dumasının üzvü V.Milonovun erməni kanalına müsahibəsinə dair şərhində yer alıb.

Leyla Abdullayeva şərhində daha sonra bildirib: “Məlum olduğu kimi, Dövlət Dumasının üzvü Vitaliy Milonov Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyini pozaraq, ölkəmizin işğaldan azad olunmuş ərazisinə qeyri-qanuni səfər etdiyi üçün onun adı Azərbaycana girişi qadağan olunan xarici vətəndaşlar siyahısına əlavə edilib.

Rusiya Dövlət Dumasının üzvü Vitaliy Milonovun Azərbaycan əleyhinə atdığı növbəti təxribatçı addımı Azərbaycan və Rusiya arasında mövcud olan yüksək səviyyəli münasibətlərə tamamilə ziddir.

Dövlət Dumasının üzvünün belə bir məsuliyyətsiz və Rusiya Federasiyasının rəsmi mövqeyinə uyğun gəlməyən davranışı ölkələrimiz arasında münasibətlərə kölgə salmaq cəhdidir. Onun bu çıxışı, həmçinin Rusiya da daxil olmaqla bölgə ölkələrinin uzun illərdir davam edən düşmənçiliyə son qoyulması və xalqlar arasında sülh, əmin-amanlıq və əməkdaşlığın təmin olunması istiqamətində atdığı addımlara xələl gətirir. Azərbaycan və Rusiya arasında strateji xarakterli tərəfdaşlıq münasibətləri hər iki ölkə prezidentlərinin sıx təmasları ilə intensiv şəkildə inkişaf etməkdədir. Dövlət Dumasının üzvü statusundan istifadə edərək bu münasibətlərə xələl gətirmək cəhdləri qəbuledilməzdir və uğursuzluğa düçardır”.

Ceyhun Bayramov və Mevlud Çavuşoğlu arasında telefon danışığı olub

Yanvarın 24-də Azərbaycan Respublikası xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Mevlud Çavuşoğlu arasında telefon danışığı baş tutub. Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Mevlud Çavuşoğlu dəniz quldurlarının Türkiyəyə məxsus gəmiyə hücumu nəticəsində gəmi heyətinin azərbaycanlı üzvünün ölümü ilə əlaqədar nazir Ceyhun Bayramova başsağlığı bildirib.

Türkiyə xarici işlər naziri gəmi heyətinin axtarış-xilasətmə işlərinə başlanıldığını söyləyib. Nazir Ceyhun Bayramov həmkarına təşəkkür edib və xilasətmə işlərinin tezliklə uğurla nəticələnməsini arzulayıb. Gəmi heyətinin öldürülən azərbaycanlı üzvünün nəşinin vətənə gətirilməsi üçün əlaqələndirilmiş şəkildə müvafiq tədbirlərin həyata keçiriləcəyi qeyd olub. Nazirlər dəniz quldurlarının beynəlxalq hüquqa zidd əməllərini qəti şəkildə qınayıblar.

“İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir” çoxcildliyinin 105-ci kitabı çapdan çıxıb

Mən bir daha demək istəyirəm ki, əsas məsələ insanların sağlamlığı, onların sosial vəziyyəti və bizim iqtisadi dayanıqlılığımızdır. Çünki əgər bu olmasa, birinci iki vəzifəni biz icra edə bilməyəcəyik. Bizim güclü iqtisadi imkanlarımız olmasa, bütün niyyətlərimiz kağızda qalacaq. Ancaq biz istəyirik bu işləri elə görək ki, ölkə inkişaf etsin, ölkənin gələcəyi qeyri-neft sektorunun inkişafı hesabına təmin edilsin.

“İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir” çoxcildliyinin yenidən çapdan çıxmış 105-ci kitabında yer alan bu fikirlər dövlətimizin başçısının 2020-ci il avqustun 6-da ölkəmizdə koronavirus pandemiyası ilə mübarizə sahəsində görülən tədbirlər və sosial-iqtisadi vəziyyətlə bağlı videobağlantı formatında müşavirədə

söylədiyi nitqindən götürülüb. AZƏRTAC xəbər verir ki, çoxcildliyin növbəti kitabındakı materiallar 2020-ci ilin iyul-sentyabr aylarını əhatə edir. Yeni kitabda Prezident İlham Əliyevin Türkiyə Respublikasının milli müdafiə naziri Hulusi Akar, Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, ordu generalı Yaşar Güler və yüksək rütbəli hərbi nümayəndə heyətinin digər üzvləri ilə görüşünə dair materiallar toplanıb. Dövlətimizin başçısı nümayəndə heyətinə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı ətraflı məlumat verib. Həmçinin Türkiyə-Azərbaycan birgə hərbi təlimləri, iki ölkə arasında hərbi və hərbi-texniki sahədə əməkdaşlıq məsələlərinə toxunulub.

Bu cildə, BMT Baş Assambleyasının 75-ci sessiyası çərçivəsində keçirilmiş yüksək səviyyəli iclasda Prezident İlham Əliyevin həm Qoşulmama Hərəkatının sədri, həm də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti kimi videoformatda çıxışının mətni də yer alıb.

Nəşrə dövlətimizin başçısının Türkiyə tarixinin ən böyük təbii qaz yatağının kəşfi münasibətilə Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğana təbrik məktubu, Nuru Paşanın rəhbərliyi ilə Qafqaz İslam Ordusunun Azərbaycan Milli Ordusu və könüllülərlə birlikdə Bakının erməni və bolşevik işğalından azad olunmasının 102-ci ildönümü münasibətilə Türkiyə Prezidenti ilə telefon danışığı haqqında informasiya daxil edilib.

Oxucular Prezident İlham Əliyevin iyulun 29-da Qobustan, İsmayıllı, Balakən, Qəbələ rayonlarına və Şəki şəhərinə səfərlərinə aid materiallarla, bölgələrdə sosial-iqtisadi, mədəni infrastruktur obyektlərinin, “ASAN xidmət” Mərkəzinin açılışında, ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşlərində çıxışlarının mətnləri ilə də tanış ola bilərlər.

Kitabda Prezident İlham Əliyevin Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Tibb Mərkəzinin koronaviruslu xəstələrin müalicəsi üçün nəzərdə tutulmuş modul tipli növbəti xəstəxanasının açılış mərasimində videoformatda çıxışının mətni, Yeni dərslərinin başlanması münasibətilə müəllimlərə, tələbələrə və şagirdlərə müraciəti, paytaxtımızda bir sıra təhsil müəssisələri üçün inşa edilmiş yeni korpusların açılışında iştirakı və digər tədbirlər haqqında materiallar da verilib. “Azərneşr” tərəfindən buraxılan 105-ci kitabın hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) materiallarından istifadə olunub.

Şəhid ailələri və müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin 5 il ərzində mənzil və ya fərdi evlə təminatı işləri aparılacaq

Prezident İlham Əliyevin 2021-ci il 25 yanvar tarixli “Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin və konstitusiyaya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin və şəhid ailələrinin sosial-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” Sərəncamı həmin kateqoriyadan olan əhali qruplarına dövlət başçısının xüsusi qayğısının növbəti təzahürüdür. AZƏRTAC xəbər verir ki, sənəd 2020-ci ildə Ordumuzun həyata keçirdiyi hərbi əməliyyatlar zamanı şəhidlik zirvəsinə yüksələn qəhrəmanlarımızın ailələrinin və bu müharibə ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilən şəxslərin də yaxın dövrdə mənzil və ya fərdi evlə təminatını nəzərdə tutur.

Sərəncamda Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə aşağıda qeyd edilən şəxslərin (ailələrin) 2021-2025-ci illər ərzində mərhələlərlə mənzil və ya fərdi evlə təminatı üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla tədbirlər planını təsdiq edib həyata keçirməsi tapşırılır:

X 2014-cü il yanvarın 1-dən 2020-ci il yanvarın 1-dək yerli icra hakimiyyəti orqanlarında yaşayış sahəsinə ehtiyacı olan qismində uçota alınmış və ölkəmizin ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin, konstitusiyaya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin, şəhid ailələrinin, habelə uçota alınma tarixindən asılı olmayaraq, Çernobil AES-də qəzanın ləğvi və hərbi xidmət vəzifələrinin (xidməti vəzifələrin) yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslərin;

X Yerli icra hakimiyyəti orqanlarında yaşayış sahəsinə ehtiyacı olan qismində uçota alınmış və 2020-ci ildə aparılan hərbi əməliyyatlar zamanı Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün, müstəqilliyinin, konstitusiyaya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər və şəhid ailələri.

Sərəncamda yerli icra hakimiyyəti orqanlarına həmin şəxslər barədə məlumatları Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə təqdim etmək, nazirliyin müraciəti əsasında həmin şəxslərin mənzil və fərdi evlə təminatı məqsədləri üçün torpaq sahələrinin ayrılmasının təminatı olunması, hər il görülmüş işlər barədə Prezidentə məlumat vermək tapşırılıb. Məlumat üçün bildirik ki, indiyədək nazirlik tərəfindən 9100-dən çox mənzil və fərdi ev şəhid ailələrinə və müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə təqdim edilib.

Putin: Pandemiya görə məhdudiyətlər təcridcən aradan qaldırılacaq

Rusiyada koronavirusla bağlı vəziyyət sabitləşir; pandemiya ilə əlaqədar qoyulmuş məhdudiyətlər təcridcən aradan qaldırıla bilər. SİA xəbər verir ki, bunu Prezident Vladimir Putin tələbələrle onlayn görüşü zamanı söylədi. “Ümumiyyətlə, ölkədə epidemioloji vəziyyət təcridcən sabitləşir. Bu səhər hesabatları dinlədim: artıq sağalanların sayı xəstələrin sayından çoxdur. Xəstəliyə yoluxanların sayı azalır, 20 mindən aşağı düşüb” dövlət başçısı deyib.

Putin paytaxtdakı vəziyyətin də düzəldiyini söylədi. “Bu, tətbiq olunan məhdudiyətlərin dəqiq bir şəkildə aradan qaldırılmasına, normal bir təhsil ritminə qayıtmağa imkan verir”- Prezident bildirib.

“The Moscow Post” qəzeti: Danışmaqla gəlir əldə edən deputat Zatulın

Sankt-Peterburqda çıxan “The Moscow Post” qəzetində Rusiyadakı erməni diasporunun havadarı, deputat Konstantin Zatulın barədə məqalə dərc olunub.

“Danışmaqla gəlir əldə edən deputat Zatulın” adlı məqalənin müəllifi Vladislav Oparışev yazır ki, rusiyalılar Zatulının fəaliyyətindən narazıdır. Deputatlıqdan başqa rəsmən heç bir gəlir yeri olmayan Zatulın Krasnodar vilayətindən seçilmiş ən varlı deputatdır.

“İki sahil” AZƏRTAC-a istinadla xəbər verir ki, məqalədə Zatulının Rusiya Dövlət Duması MDB və Həmvətənlərin İşləri üzrə Komitəsinin sədr müavini vəzifəsindən də vaxtilə sözbazlığına görə kənarlaşdırıldığı deyilir. Qeyd olunur ki, 2020-ci ilin payızında Qarabağ müharibəsi zamanı Zatulın açıq-aydın Ermənistanın mövqeyini dəstəkləyirdi. Tərəfləri sülhə və barışığa çağırmaq əvəzinə o, Azərbaycana qarşı sərt tənqidlərlə çıxış edib, Türkiyənin Azərbaycanın mütəfiqi olmasına narazılığını bildirirdi. V.Oparışev Azərbaycan Prezidenti Administrasiyasının sektor müdiri Fuad Axundovun “Komsomolskaya pravda” qəzetindəki məqaləsində Zatulınə cavabından sitata gətirərək yazır ki, Azərbaycan müstəqil ölkə kimi lazım bildiyi mütəfiqləri seçmək niyyətindədir. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin də müsahibələrinin birində Azərbaycan-Türkiyə mütəfiqliyinə münasibət bildirərək vurğulamışdı ki, Azərbaycanın suverenliyinə və müstəqilliyinə hörmətlə yanaşır.

Məqalədə deyilir ki, Zatulının Ermənistanın tərəfini tutmağı təcridcən deyil. O, Rusiya ilə Ermənistan arasında dialoqa dəstək verilməsi üçün yaradılan “Lazarev klubu”nun fəal üzvüdür və Zatulının başçılıq etdiyi MDB İnstitutu klubun təsisçilərindən biridir. Nəşrin yazdığına görə, klubun fəaliyyəti həm də Rusiyadakı erməni əsilli tanınmış iş adamlarının ianəsi hesabına həyata keçirilir, lakin Zatulının bu gəlirlər barədə də hesabatı heç yerdə gözə dəymir.

Müəllif belə sual verir ki, “Zatulın dilini dinc qoysa idi Rusiyanın yaxın qonşuları ilə münasibətləri daha yaxşı ola bilərdi”. Cavabdan görünür ki, Zatulının Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə münasibətini məhz “Lazarev klubu”na sponsorluq edən erməni iş adamları müəyyənləşdirir. Klub Rusiyanın Ermənistanı yumşaq təsir qüvvəsi kimi təqdim olunsada, daha çox əks təsir qüvvəsinə malikdir və əslində, böyük biznesin mənafeələrinə qulluq edir. Sonda müəllif vurğulayır: “Nə qədər ki, Zatulın kimilər dövlət orqanlarında yer alacaq, Rusiyanın MDB ölkələri ilə münasibətlərinin inkişafına ümid bəsləmək əbəsdir”.

Dünən Baş nazir Əli Əsədovun sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin müşavirəsində Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə 2020-ci ilin yekunlarına həsr olunmuş müşavirədə dövlət başçısı tərəfindən verilən tapşırıqların icrası və qarşıda duran vəziyyətlər müzakirə olunub.

Nazirlər Kabinetinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Baş nazir Əli Əsədov 2020-ci ilin əsas hadisəsi kimi xalqımızın Vətən müharibəsindəki qələbəsini vurğulayıb, gündəlikdə duran məsələlər - ötən ilin yekunları, makroiqtisadi göstəricilər, islahatların gedişi, qeyri-neft sektorundakı vəziyyət, pandemiyanın yaratdığı problemlər və onların aradan qaldırılması haqda çıxış edib.

Müşavirədə maliyyə naziri Samir Şerifov, iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov, ƏƏSMN Sahil Babayev, ekologiya və təbii sə-

səldirməli, maliyyə intizamı gücləndirilməli, nəzarət mexanizmləri sistemi təkmilləşdirilməlidir;

- Fiskal dayanıqlığın təmin edilməsi davamlı olaraq büdcə xərclərinin optimallaşdırılmasını, qənaət rejiminin tətbiq olunmasını, artıq və səmərəsiz xərclərin qarşısının alınmasını tələb edir;

- Dövlət satınalmalarının şəffaflığı və effektivliyi təmin edilməlidir. Şişirdilmiş qiymətlərlə satınalmaların qarşısı qətiyyətlə alınmalıdır. Tenderlərin keçirilməsinə xüsusi önəm verilməlidir.

- Özlə sektorunu investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsinə cəlb etməliyik;

- Dövlət-özlə tərəfdaşlığının təşviqi davam etdirilməlidir;

- Prioritet sahələrə özlə investisiyaların cəlb edilməsi stimullaşdırılmalıdır;

- Dövlət investisiya layihələrinin səmərəliliyi təhlil edilməlidir;

- Antiinhisar siyasəti gücləndirilməli, haqsız rəqabətə, xüsusilə də istehlak bazarında süni

“İşğaldan azad edilmiş ərazilər üzrə Strateji Fəaliyyət Planı hazırlanır”

Nazirlər Kabineti Prezidentin tapşırıqları əsasında 2021-ci il üçün prioritetləri müəyyənləşdirib

sahələri inkişaf etdirilməlidir;

- Prezident İlham Əliyevin tapşırıqlarına uyğun olaraq işğaldan azad edilmiş ərazilərdə torpaq islahatının aparılması üçün yeni mexanizmlər və meyarlar işlənilib hazırlanmalıdır;

- Ölkə səviyyəsində su ehtiyatları ilə bağlı problemləri həll etməklə yanaşı, işğaldan azad edilmiş torpaqların su ehtiyatlarından səmərəli istifadə məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilməlidir. Azad edilmiş torpaqlarda ən müasir suvarma sistemləri yaradılmalıdır;

- Azad edilmiş ərazilərin yaşıl enerji zonasına çevrilməsi, həmin ərazilərdə su mənbələrindən istifadə edilərək su elektrik stansiyalarının tikintisi imkanları da nəzərdən keçirilməlidir;

- İşğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası məsələləri dövlət orqanlarının dövlət siyasətinin müxtəlif istiqamətləri üzrə fəaliyyətində prioritet təşkil etməli, cari və perspektiv işlər Böyük Qayıdış

planları ilə əlaqələndirilməlidir;

- Keçmiş köçkün əhalimiz öz dəbə-baba yurdlarına qaytarılmalıdır. Bu proses xüsusi proqram əsasında həyata keçirilməlidir;

- Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və siyasi iradəsi ilə həyata keçirilən antikorrupsiya tədbirləri ardıcıl şəkildə davam etdirilməli və bütün dövlət qurumlarını əhatə etməlidir;

- Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının Hökumətə təqdim etdiyi təkliflərin hər birində antikorrupsiya mexanizmləri və elementləri nəzərdə tutulmalı, sui-istifadə hallarına qətiyyətlə yol verilməməlidir;

- Cari ildə iqtisadi artımın bərpə edilməsinə nail olmalıyıq;

- İnflyasiya meyillərinin qarşısı alınmalıdır;

- Valyuta ehtiyatları səmərəli idarə edilməlidir;

- Dövlət vəsaitlərindən səmərəli istifadə olunması üçün maliyyə inzibatchılığının keyfiyyəti yük-

qiymət artımına yol verilməməlidir;

- Kiçik və orta sahibkarlığa dəstək proqramı davam etdirilməlidir;

- İxrac imkanlarımız genişləndirilməlidir;

- Keçən il start verilmiş lakin məlum səbəblərdən tam həcmdə tətbiq edilməmiş İcbari Tibbi Sığorta sistemi bu il 2 mərhələdə həyata keçirilməlidir;

- Postpandemiya dövrünə ciddi hazırlıq işləri görülməli, orta və uzunmüddətli hədəflərimizi bir daha dəqiqləşdirməliyik. Artıq bununla bağlı Prezident İlham Əliyev tərəfindən Nazirlər Kabinetinə müvafiq tapşırıqlar verilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən 2021-ci il “Nizami Gəncəvi ili” elan olunduğu üçün Mədəniyyət Nazirliyinə müvafiq Fəaliyyət Planı hazırlanması tapşırılıb.

vətlər naziri Muxtar Babayev məruzə edə bilər. Yekun çıxışında Baş nazir Əli Əsədov qeyd edib ki, Prezidentin tapşırığına uyğun olaraq işğaldan azad edilmiş ərazilər üzrə Strateji Fəaliyyət Planı hazırlanır və bütün ərazilərin və şəhərlərin bərpası vahid konsepsiya əsasında həyata keçiriləcəkdir.

Baş nazir Azərbaycan Respublikası Prezidentinin tapşırıqları əsasında növbəti il üçün müəyyənləşdirilmiş prioritetləri səsləndirib:

- İşğaldan azad edilmiş ərazi-

lərin bərpası zamanı hər bir iqtisadi rayonun təbii-iqlim şəraiti və profili nəzərə alınmalıdır;

- Qarabağ bölgəsinin turizm marşrutlarının işlənilib hazırlanmasına başlanılmalıdır;

- Nəzərdə tutulmuş beynəlxalq hava limanlarının, yeni dəmir yolu xətlərinin tikintisi bölgənin inkişafına əhəmiyyətli tökmə verəcəkdir və o cümlədən məşğulluq məsələlərinə də xidmət edəcəkdir;

- İşğaldan azad olunan ərazilərdə heyvandarlıq, bağçılıq, tərəvəzçilik, üzümçülük və taxılçılıq

XİN: Türkiyəyə məxsus gəmidə öldürülən azərbaycanlının nəşinin yanvarın 26-da ölkəmizə yola salınması planlaşdırılır

Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva dəniz quldurlarının hücumu nəticəsində Türkiyəyə məxsus gəmidə öldürülən Azərbaycan vətəndaşının nəşinin Vətənə gətirilməsi ilə bağlı məsələyə münasibət bildirib. XİN-in Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Leyla Abdullayeva bununla bağlı deyib: “Dəniz quldurlarının Türkiyəyə məxsus gəmiyə hücumu nəticəsində öldürülən Azərbaycan vətəndaşı, 1976-cı il təvəllüdü Fərman İsmayılovun nəşi hazırda gəmi ilə Qabonun Port Jentil limanına yaxınlaşmaq üzrədir.

Türkiyə tərəfi ilə qarşılıqlı əlaqələndirmə əsasında nəşin Vətənə gətirilməsi üçün müvafiq tədbirlər həyata keçiriləcək. Belə ki, Türkiyənin Qabondakı səfirliyinin vasitəçiliyi ilə cəsəd paytaxt Librevilə göndəriləcək. Daha sonra nəşin “Türk Hava Yolları”nın ilk uçuş reysi ilə, yəni, yanvarın 26-da Türkiyə üzərindən Azərbaycana yola salınması planlaşdırılır.

Məhəmməd Cavad Zərif: “İran qardaş və dost dövlət olaraq Azərbaycanın qələbə qazanmasından məmnunluq duyur”

İran qardaş və dost dövlət olaraq Azərbaycanın qələbə qazanmasından məmnunluq duyur və sevinir ki, torpaqları işğaldan azad edilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Azərbaycan səfərə gələn İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif yanvarın 24-də Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda jurnalistlərə deyib. O bildirib ki, Qarabağın azad edilməsi minlərlə insanın öz doğma el-obasına qayıtmasını təmin edəcək.

Nazir nəzərə çatdırıb ki, Azərbaycanın rəsmi şəxsləri ilə keçirəcəyi görüşlərdə regional təhlükəsizlik, qarşılıqlı əməkdaşlıq məsələlərini və yaranmış yeni situasiyanı müzakirə edəcək. Bunlarla yanaşı Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi çərçivəsində həyata keçiriləcək işlər də müzakirə mövzusu olacaq. M.C. Zərif qeyd edib ki, Azərbaycandan sonra o, Rusiya, Ermənistan, Gürcüstan və Türkiyəyə səfər edəcək. Bu səfərlərdə də qarşılıqlı əlaqələr və regiondakı siyasi vəziyyət müzakirə olunacaq.

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndələri milliyətçə rus olan Vətən müharibəsi qazilərini ziyarət ediblər.

SİA-nın verdiyi məlumata görə, YAP İdarə Heyətinin üzvü, Azərbaycan-Rus icmasının sədri, Milli Məclisin deputatı Mixail Zabelin, YAP İcra katibliyinin şöbə müdirləri, deputatlar Aydın Hüseynov və Aydın Mirzəzadə, YAP Xətai təşkilatının sədri Hüseynbala Mirələmov, YAP Nizami rayon təşkilatının aparat rəhbəri Ramil Vəlibəyov qaziləri

YAP-ın nümayəndələri milliyətçə rus olan qaziləri ziyarət ediblər

vəziyyəti ilə maraqlanıb, onlara Vətənin müdafiəsində iştiraka, ailələrinə isə qəhrəman oğullar böyütdüklərinə görə təşəkkür ediblər.

Qeyd edək ki, Vladislav Karçaşkin Cəbrayıl, Füzuli, Xocavənd, Laçın və Şuşa uğrunda döyüşlərdə iştirak edib, medallarla təltif edilib. Denis Quzlayev isə oktyabrın 14-də Füzuli istiqamətində ağır döyüşlərin birində çənəsindən ağır yaralanıb, əməliyyat olunub, hazırda reabilitasiyadadır. O da medalla təltif edilib. Qazilərin ailələrinə təşəkkür edilib və yardım olunub.

Qənirə Paşayeva: "Dostluq" yatağı ilə bağlı memorandumun imzalanması Azərbaycanın neft-qaz strategiyasının inkişafında böyük əhəmiyyətə malikdir

Azərbaycan Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında Xəzər dənizində "Dostluq" yatağının karbohidrogen resurslarının birgə kəşfiyyatı, işlənməsi və mənimsənilməsi haqqında Anlaşma Memorandumunun imzalanması tarixi hadisədir. Yerli və beynəlxalq gündəmdə özünəməxsus yer qazanan bu mühüm hadisə bütün maraqlı tərəflər üçün eyni təsirə malik deyil. Bu hadisədən məmnun olanlarla bərabər, olmayanlar da var. Danışqların aparıldığı mövzunun, məsələnin faktiki və ya hüquqi tərifinin təsviri formasında tərtib olunmuş bir sənəd imzalanıb və bu sənəd mövzu üzrə münasibətləri inkişaf etdirmək məqsədi daşıyır. Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin mədəniyyət komitəsinin sədri Qənirə Paşayeva deyib.

Xəzər dənizinin, Azərbaycanın neft-qaz sənayesinin öz hekayəsinin olduğunu qeyd edən deputat bildirib: "Ölkəmizdə neft sənayesinin tərəqqisi ulu öndər Heydər Əliyevin adı ilə sıx bağlıdır. Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanı rəhbərlik etdiyi XX yüzilliyin 70-ci illərində Xəzər dənizində yeni yataqların kəşf olunması ölkəmizin neft emalı, neft-kimya sənayesinin yenidən qurulmasında, çağdaşlaşdırılmasında dönüş mərhələsi kimi dəyərləndirilə bilər. Həmin illərdə Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə respublikaya dəniz yataqlarının işlənilməsi üçün yeni avadanlıqlar, o cümlədən qazma qurğuları, 2500 ton yük qaldıra bilən kran gemisi, geofiziki kəşfiyyat işləri aparən, borudüzən gəmilər və başqa texniki vasitələr gətirilib.

"XəzərDənizNeft" istehsalat Birliyi 1970-ci illərdə yaranıb. Keçmiş SSRİ-nin Neft Sənayesi Nazirliyi Xəzərin bütün sektorlarında geoloji-kəşfiyyat, qazma, işlənmə, istismar və digər işlərin aparılmasını respublikamızın neftçilərinə həvalə edib. Dənizin 200 metr dərinliyindəki sahələrdə işləməyə imkan verən qurğuların alınması və istismarı Xəzərin daha dərin sahələrində zəngin neft-qaz yataqlarının kəşf olunmasına imkan yarandı. Bununla da "Bulla-dəniz" yatağının işlənilməsinə başlanılıb (1975), eləcə də "Günəşli" (1979), "Çıraq" (1985), "Azəri" (1988), "Kəpəz" (1989) yataqları aşkar edilib. Q.Paşayeva vurğulayıb ki, Azərbaycan sovet dönməsində ol-

arasında qarşılıqlı kompromis və mövqelərin yaxınlaşması nəticəsində Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiya imzalanıb (2018-ci il 12 avqust). Yəni, Xəzər dənizinin hüquqi statusu üzrə ümumi razılaşmanın əldə olunması bir daha Azərbaycanın Xəzər dənizi üzrə sərgilədiyi strategiyasının məqsədyönlü və əsaslı olduğunu dəlilətdir, - deyən komitə sədrinin sözlərinə görə, bizim "Kəpəz", türkmən qardaşlarımızın isə "Sərdar" adlandırdığı, zəngin neft-qaz ehtiyatlarına malik yataq iki ölkənin dəniz sərhədində yerləşir. Həmin yataq sovet dönməsində bizim neftçilər tərəfindən, dənizin 4 kilometr dərinliyindəki layda kəşf olunub və orada ilk kəşfiyyat quyusu 1989-cu ildə qazılıb. İndi bu yataq yeni adı, yeni statusu, yeni imkanları ilə tanınır. Bunun adı "Dostluq"dur!

"Beləliklə, Azərbaycanla Türkmənistan arasında yüksək səviyyədə əldə olunmuş razılaşmaya əsasən Anlaşma Memorandumunun imzalanması tarixi hadisə kimi ölkəmizin neft-qaz strategiyasının inkişafında böyük əhəmiyyətə malikdir. Həm də "Dostluq" yatağından hasil olunacaq neft və qaz respublikamızın mükəmməl, çoxfunksiyalı infrastrukturunu - ixrac kəmərləri ilə daşınacaq. Bu sənədin imzalanması neft-qaz ixracatçısı olan respublikamızın həm də tranzit ölkə kimi önəmini artıracaq, eləcə də Azərbaycanla Türkmənistan arasında energetika və nəqliyyat-kommunikasiya sahələrində əməkdaşlığın yeni mərhələyə yüksəlməsində önəmli rol oynayacaq.

Böyük beynəlxalq və regional əhəmiyyəti olan memorandumun imzalanması Xəzər dənizində enerji, nəqliyyat-kommunikasiya layihələrinin həyata keçirilməsi, xarici sərmayədarların bu layihələrə cəlb edilməsi, habelə Azərbaycanın nəqliyyat-tranzit potensialının möhkəmlənməsi üçün yeni imkanlar yaradır", - deyən Qənirə Paşayeva qeyd edib.

İqor Korotçenko: "Paşinyan Ermənistanın son məğlubiyyətinin bir rəmzidir"

"Ermənistanı daxili siyasi vəziyyət gərgin və mürəkkəb olaraq qalmaqda davam edir". "Report" xəbər verir ki, bunu rusiyalı hərbi ekspert, "Milli müdafiə" jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenko deyib.

"Məğlubiyyət hələ Ermənistan cəmiyyəti üçün son dərəcə acı olduğu aydın məsələdir. Müxalifət Nikol Paşinyanı günahlandırmağa və onu hakimiyyətdən uzaqlaşdırmağa çalışır. Ancaq Paşinyan Ermənistanın ikinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyətinin yalnız bir rəmzidir. Əslində isə müasir Ermənistanın millətçiliyə və İrəvanın mərkəzi meydanlarından birində abidəsi ucaldılan, faşistlərlə əlbir olan Qaregin Njdenin nəzəriyyəsinə əsaslanan ideologiyası məğlub edildi. Paşinyan bu məğlubiyyətə görə məsuliyyət daşıyır", - o bildirib.

Ekspertin fikrincə, ermənilər üçün ən doğru qərar ölkələrini beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində bərpa etmək və "böyük Ermənistan" xülyasından imtina etməkdir: "Ermənistanın normal inkişafa, tərəfdaşları və qonşuları ilə diplomatik və iqtisadi əlaqələrin bərpasına ehtiyacı var. Yalnız dinc iş, ölkələrinin rifahı naminə yaradıcılıq işləri məğlubiyyət uçurumundan qalxmağa imkan verə bilər". "Ermənistan KTMT çərçivəsində Rusiyanın strateji müttəfiqidir. Ancaq Rusiya Ermənistanı dotasiya ayırma, onu bəsləmə bilməz. Bu, suveren dövlətdir. Özü öz təhlükəsizliyini təmin etməli, vətəndaşlarını qorumalı və iqtisadiyyatı inkişaf etdirməlidir. KTMT çərçivəsində Ermənistan qarşısında başqa ölkələr qarşısında olduğu qədər öhdəliyimiz var, daha artıq heç nə yoxdur", - İ.Korotçenko vurğulayıb.

Yoluxma sayı inanılmaz dərəcədə aşağı düşdü

Azərbaycan Respublikasının ərazisində COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
Ümumi	Bu gün 25.01.2021
Ümumi yoluxmaların sayı	229032
Yeni yoluxmaların sayı	57
Ümumi sağalmanın sayı	220565
Yeni sağalmanın sayı	273
Aktiv xəstə sayı	5374
Ümumi test sayı	2364809
Bugünkü test sayı	3257
Ümumi ölümlərin sayı	3093
Bugünkü ölümlərin sayı	11

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 57 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 273 nəfər müalicə olunaraq sağalıb. Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan SİA-ya verilən məlumata

görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 11 nəfər vəfat edib. İndiyədək ölkədə ümumilikdə 229 032 nəfər koronavirus infeksiyasına yoluxub. Onlardan 220 565 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 3 093 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 5 374 nəfərdir. Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 3 257, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 2 364 809 test aparılıb.

Enerji siyasəti bu gün dünyada mühüm və strateji rola malikdir. Qloballaşan dünyanı enerji təhlükəsizliyi məsələsindən kənarında təsəvvür etmək qeyri-mümkündür. Son illər bu problem bəşəri əhəmiyyətli məsələ kimi dünyanın diqqət mərkəzindədir. Belə ki, müasir dünyada iqtisadiyyatın və əhəlinin davamlı olaraq yanacaq-enerji resursları ilə təchizatı və enerji effektivliyi problemi ölkənin enerji təhlükəsizliyinin əsasını təşkil edərək, dövlətin inkişaf səviyyəsinin mühüm göstəricilərindən biri hesab olunur.

Zəngin təbii sərvətlərə, davamlı iqtisadiyyata və müasir texnologiyalara malik olan müstəqil Azərbaycan dövləti dünyanın enerji təhlükəsizliyi məsələlərinin həllində də aparıcı rola malikdir. Müstəqillik əldə etdikdən sonra bir sıra iri regional və beynəlxalq enerji layihələrinə imza atan Azərbaycan bu istiqamətdə həyata keçirdiyi strategiyaları hazırda da uğurla davam etdirir. Bu gün ölkəmiz Avropanın əsas enerji təvəccüatına çevrilib və bu qitənin enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynayır.

Prezident İlham Əliyev çıxışlarında dəfələrlə qeyd edib ki, Azərbaycan təşəbbüskarı və tərəfdaşı qismində çıxış etdiyi enerji layihələrində enerji təhlükəsizliyi, enerji şaxələndirilməsi və azad rəqabəti öz siyasi xəttində əsas tutur, istehsalçı, istehlakçı və tranzit dövlətlər arasında balans yaratmağa çalışır və enerjini siyasi alət kimi istifadə etmir. Bu mühüm faktları əsas götürərək Azərbaycan Respublikası hər zaman Xəzər dənizində dialoq, qarşılıqlı anlaşma, əməkdaşlıq və sabitlik mühitinin formalaşdırılması üzrə səylər göstərmişdir və Xəzər dənizinin hüquqi statusunun müəyyənləşdirilməsi üçün ilk təşəbbüs göstərən ölkələrdən biri kimi çıxış etmişdir.

Bu baxımdan da yanvarın 21-də Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında Xəzər dənizində "Dostluq" yatağının karbohidrogen resurslarının birgə kəşfiyyatı, işlənilməsi və mənimsənilməsi haqqında Anlaşma Memorandumunun imzalanması ilə bağlı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov arasında videokonfrans formatında keçirilən görüş deyilənlərin reallığıdır.

"Bunu tarixi sənəd adlandırardım"

Görüşdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev Anlaşma Memorandumunun imzalanmasının tarixi hadisə olduğunu bildirib: "Qəti əminəm ki, ölkələrimiz arasında bütün səviyyələrdə, ilk növbədə, Prezidentlər səviyyəsində siyasi qarşılıqlı fəaliyyət olmasaydı, bugünkü sənədin imzalanması mümkün olmazdı. Hörmətli Qurbanqulu Məlikquluyev, Sizinlə birlikdə söy göstərmişik ki, ölkələrimizin müvafiq strukturları məhz Prezidentlərin onlara göstərdiyi kimi - əməkdaşlıq, dostluq, qarşılıqlı dəstək və qarşılıqlı maraqların düzgün başa düşülməsi ruhunda işləsənlər. Ona görə də mən bugünkü sənədi tarixi sənəd adlandırardım, çünki Azərbaycan və Türkmənistan ilk dəfə olaraq Xəzər dənizindəki yatağın mənimsənilməsi üzrə birgə işə başlayır və bu yataq, həmin yataqdakı iş ölkələrimizi və xalqlarımızı daha da yaxınlaşdıracaq, həm Türkmənistan, həm də Azərbaycan xalqlarına xeyir gətirəcək".

"Son illərdə Azərbaycan və Türkmənistan arasında münasibətlər çox müsbət dinamika malikdir. Son 3 ildə Türkmənistan və Azərbaycan prezidentlərinin 5 qarşılıqlı səfəri olub. Bu səfərlər çərçivəsində 50-dən çox sənəd imzalanıb", - deyən Prezident İlham Əliyev onu da vurğulayıb ki, bütün bu sənədlər, o cümlədən enerji sahəsində əməkdaşlığa dair əldə etdiyimiz razılaşmalar yerinə

Azərbaycan-Türkmənistan əməkdaşlığı regionun iqtisadi inkişafına xidmət edir

Prezident İlham Əliyev:
"Memorandum Xəzərin karbohidrogen resurslarının mənimsənilməsində yeni səhifə açır"

Bir daha demək istəyirəm, bu gün bizim bu Memorandumu imzalamağımız əlamətdar hadisədir, onun müsbət nəticələri olacaqdır. "Bu gün onu da qeyd etmək istərdim ki, bugünkü mərasim ölkələrimizin müstəqilliyinin, suverenliyinin, iqtisadi potensialının

möhkəmləndirilməsi üzrə çoxillik gərgin fəaliyyətinin nəticəsidir. Bu gün Türkmənistan və Azərbaycan beynəlxalq arenada tam əsasla müstəqil xarici və daxili siyasət barədə danışa bilən ölkələrdir. Təəssüf ki, artıq bu gün dünyada belə hallara az-az rast gəlirik. Bizim ölkələrimiz özünü tamamilə təmin edən ölkələrdir. Onlar istər beynəlxalq kreditlərdən, istər xarici köməkdən, istərsə də xarici təsirin hər hansı başqa formalarından və növlərindən asılı deyil. Bu ölkələr öz milli, mənəvi, əxlaqi ənənələrinə möhkəm sa-

diqdirlər. Bu, bizi irəliyə aparacaq əsasdır", - deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bu gün Türkmənistan və Azərbaycan nisbətən gənc müstəqil dövlət olaraq çox böyük uğurlar qazana bilmişdir: "Məsələn, bu gün inamla irəliləyirik, sosial rifah, iqtisadi inkişaf, global transmilli layihələr sahəsində çox mühüm məsələləri həll edirik. Ölkələrimiz investisiyalar üçün açıqdır. Xarici şirkətlər həm Türkmənistana, həm də Azərbaycana inamla böyük vəsait yatırır. Ona görə ki, əmindirlər, onların vəsaitləri qorunacaq, bizim ölkələrdə siyasi sabitliyə əmindirlər, o da bu gün ən mühüm inkişaf amilidir. Sabitlik olmadan inkişaf mümkün deyil. Sabitlik tərəqqiyə, rifaha, investisiyalara, ən iri beynəlxalq şirkətlərin diqqətinə və bununla da ölkələrin beynəlxalq aləmdə rolunun, onların təsirinə möhkəmlənməsinə gətirib çıxarır. Bu gün ölkələrimizin həm tarixi, həm də mədəni baxımdan oxşarlığı, ortaq köklərimiz, ortaq dilimiz, ortaq dinimiz barədə danışarkən, biz, əlbəttə, bütün bu müsbət cəhətləri belə səmərəli əməkdaşlığa transformasiya etmişik. Beləliklə, bu gün biz, sadəcə, Xəzərdə bir yataq haqqında Memorandum imzalamırıq, bu gün biz münasibətlərimizin gələcək uğurlu inkişafında çox mühüm addım atırıq.

Hörmətli Qurbanqulu Məlikquluyev, Sizi təbrik etmək, qardaş türkmən xalqına bir daha ən xoş arzularını bildirmək, Sizə möhkəm cansağlığı, təşəbbüslərinizdə uğurlar arzu etmək istərdim. Abadlıq, şəhərsalma sahəsində çox böyük səylərinizi də qeyd etmək istərdim. Mən bilirəm ki, Siz həm Aşqabadda, həm də digər şəhərlərdə şəhərsalma layihələrinə şəxsən rəhbərlik edirsiniz. Buna görə də Sizin dostlarınız, qardaşlarınız kimi Aşqabada gələndə biz ürəkdən sevinirik ki, müasir, gözəl, sakinlər üçün rahat şəhər yaradılıb. Bu, Sizin ölkənin inkişafına yönəlmiş çoxillik səylərinizin və öz xalqınıza bağlılığınızın, ona sədaqətinizin nəticəsidir. Sonda bizim birliyimizi, bir növ təsdiqləyərək Türkmənistanda da aydın başa düşüləcək sözləri demək istəyirəm - yaşasın Azərbaycan-Türkmənistan dostluğu!".

RƏFIQƏ KAMALQIZI

yetirilir: "Ən sevindirici hal ondan ibarətdir ki, bütün bu sənədlər, o cümlədən enerji sahəsində əməkdaşlığa dair əldə etdiyimiz razılaşmalar yerinə yetirilir. Bugünkü imzalanma Xəzərin karbohidrogen resurslarının mənimsənilməsində yeni səhifə açır. Bu layihə ölkələrimizin, habelə qonşularımızın enerji təhlükəsizliyinin möhkəmlənməsinə şərait yaradacaq. Bu layihə ixrac üçün böyük imkanlar açır, ona görə də xalqlarımızın rifahının yüksəlməsinə şərait yaradacaq".

Azərbaycan Prezidenti çıxışında ikitərəfli qarşılıqlı fəaliyyət məsələlərinə də toxunaraq qeyd edib ki, ölkələrimiz beynəlxalq strukturlarda da bir-birini fəal dəstəkləyir: "Azərbaycan BMT Baş Assambleyasının Türkmənistanın əbədi neytrallığı barədə Qətnaməsinin həmmüəllifi olub. Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi Azərbaycanın fəaliyyətini qiymətləndirdiyinizə görə də Sizə təşəkkürümü bildirirəm. Sədrlik çərçivəsində bizim təşəbbüsləri, xüsusən Qoşulmama Hərəkatının Zirvə görüşünün, Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Sammitinin, həmçinin BMT Baş Assambleyasının koronavirusa qarşı mübarizə məsələləri üzrə xüsusi sessiyasının keçirilməsi təşəbbüslərini dəstəklədiyinizə görə Sizə təşəkkürümü bildirirəm. Belə qarşılıqlı dəstək bizim münasibətlərimizin ruhunu və xarakterini əks etdirir. Əminəm ki, biz milli maraqlarımızın təmin edilməsi üçün gələcəkdə də beynəlxalq arenada fəal qarşılıqlı əlaqə saxlayacağıq".

"Xəzəryanı ölkələrin əməkdaşlığı çox dinamik, qarşılıqlı anlaşma ruhunda inkişaf edir"

"Xəzəryanı ölkələrin əməkdaşlığı da çox dinamik, qarşılıqlı anlaşma və qarşılıqlı dəstək ruhunda inkişaf edir, bunun nəticəsində Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiya imzalanıb. Xəzəryanı ölkələr xoş məram, siyasi iradə nümayiş etdiriblər", - deyən Prezident İlham Əliyev onu da vurğulayıb ki, çoxillik uzun diskussiyalardan sonra enerji resurslarının mənimsənilməsi, habelə Xəzərin qorunması üzrə birgə fəaliyyət üçün

ölkələrə yeni imkanlar açan Konvensiya razılaşdırılıb: "Biz birgə səylərimizlə bundan sonra da xalqlarımıza bu qədər nemətlər bəxş edən bu nadir su hövzəsini qorumaq üçün nə lazımdırsa etməliyik. Bu gün imzalanma prosesini müşahidə edərək düşündüm ki, əcdadlarımız bugünkü mərasimi görseydilər, yəqin ki, şad olardılar. Necə deyərler, onların ruhu şadıddır. Onlar bizə görə, iki qardaş xalqın əl-ələ, çiyin-çiyinə birlikdə inamla irəliləməsinə, bir-birini dəstəkləməsinə, öz xalqlarının gələcəyi naminə əməkdaşlıq etməsinə, bununla da ölkələrimizin hələ illər boyu, onilliklər boyu davamlı inkişafını təmin etmələrinə görə qürur duyurdular". Prezident İlham Əliyev çıxışı zamanı bildirib ki, nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq həm bizim ölkələr, həm də qonşularımız üçün böyük perspektivlər açır: "Türkmənistan və Azərbaycan nəqliyyat infrastrukturunun, məhz sıx qarşılıqlı əlaqəli şəkildə işləyən və bizim ərazilərimizdən keçməklə yüklərin tranzitini təmin edən, habelə Azərbaycan ilə Türkmənistan arasında əmtəə dövriyyəsi imkanlarını artıran müasir beynəlxalq dəniz limanları yaradılması layihələrini bir növ sinxronlaşdırıblar".

"Əminəm ki, ölkələrimiz arasında nəqliyyat-logistika sahəsində əməkdaşlıq bizim regionda yaranmış yeni şərait və yeni nəqliyyat yollarının açılması imkanları nəzərə alınmaqla daha yüksək səviyyəyə çatacaq. Düşünürəm ki, bu, bizim bütün tərəfdaşlarımız və qonşularımız üçün əlavə imkanlar yaradacaq", - deyərək Azərbaycan Prezidenti bildirib.

Türkmənistanın nəqliyyat-logistika potensialının möhkəmlənməsi işində Prezident İlham Əliyev Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun şəxsi xidmətlərini xüsusi qeyd edərək deyib: "Tranzitlə bağlı məsələlərdə qonşu ölkələrlə qarşılıqlı fəaliyyət olmasa, nəticə əldə etmək mümkün deyil. Bu gün bizim nəqliyyat-logistika infrastrukturunun yüksək səviyyəsini qeyd etməyimiz Türkmənistanın və Azərbaycanın bu sahədə məqsədyönlü fəaliyyətinə dəlalət edir. Bu, bizim regionda və hətta bu regiondan uzaqda - Avrasiya məkanında yerləşən bütün ölkələr üçün çox böyük imkanlar yaradır. Ona görə ki, nəqliyyat sferası da enerji sferası kimi, ölkələri birləşdirir.

Əldə edilən razılaşmalar türk dünyasının birliyinin möhkəmlənməsinə də mühüm töhfələr verəcək

-Ramil müəllim, bildiyimiz kimi Azərbaycan və Türkmənistan arasında "Dostluq" yatağına dair Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Sizcə, bu razılaşmanın əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

Milli Məclisin deputatı Ramil Həsənovun www.org.az-a müsahibəsi

Ümumiyyətlə, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu siyasət nəticəsində ötən illər ərzində ölkəmiz hər bir sahə üzrə inkişaf edib, nailiyyətlər qazanıb. O cümlədən, ölkəmizin beynəlxalq miqyasda nüfuzunun artması, dünya siyasətində yerinin və rolunun möhkəmləndirilməsi istiqamətində də çox böyük nailiyyətlər əldə edilib. Bu prosesdə mühüm amillərdən biri Azərbaycanın həyata keçirdiyi uğurlu enerji siyasəti, ölkəmizin müəllifi və iştirakçısı olduğu transmilli, qlobal xarakterli layihələrdir. Hesab edirəm ki, Azərbaycanla Türkmənistan arasında "Dostluq" yatağına dair imzalanmış Anlaşma Memorandumu da məhz bu siyasətin tərkib hissəsidir.

Qeyd etmək lazımdır ki, bu gün Xəzər yarı ölkələr arasında geniş əməkdaşlıq münasibətləri mövcuddur. Bu platformanın yaradılmasında və funksionallığının təmin olunmasında Azərbaycanın rolu əvəzsizdir. Azərbaycan hər zaman Xəzərdə dialoq, qarşılıqlı anlaşma, əməkdaşlıq və sabitlik mühtininin formalaşdırılmasına böyük səy göstərib və dənizinin hüquqi statusunun müəyyənləşdirilməsi üçün ilk təşəbbüs göstərən ölkələrdən biri kimi çıxış edib. Xəzər yarı ölkələr arasında qarşılıqlı kompromis və mövqelərin yaxınlaşması nəticəsində 2018-ci ildə "Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında" Konvensiyanın imzalanması da buna nümunədir.

Qeyd edim ki, Azərbaycanın uğurlu neft strategiyasının müəllifi Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevdir. Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Ulu Öndər Heydər Əliyevin apardığı uzaqgörən siyasət nəticəsində 1994-cü il sentyabrın 20-də Bakı şəhərində bütün dünyada məşhur olan transmilli şirkətlərlə Xəzər dənizində neft yataqlarının işlənilməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında tarixə "Əsrin müqaviləsi" kimi düşən sənəd imzalandı. "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması Azərbaycanın hərtərəfli inkişafında müstəsna rolunu oynadı.

Bilirsiniz ki, "Əsrin müqaviləsi"ndən sonra da Xəzər dənizinin zəngin resurslarının işlənməsinə dair yeni kontraktlar imzalandı. Prezidentimiz İlham Əliyev Ulu Öndərimizin müəyyənləşdirdiyi neft strategiyasını uğurla davam etdirməsi sayəsində bu sahədə ölkəmiz üçün son dərəcə mühüm olan müqavilələr imzalandı. Bir neçə il öncə "Əsrin müqaviləsi"nin müddətinin uzadılması haqqında sazişin imzalanması, Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin həyata vəsiqə alması və s. bunun sübutudur.

Hazırda əksər region dövlətləri, eləcə də Avropanın ayrı-ayrı ölkələri özlərinin enerji təhlükəsizliyini respublikamızın təşəbbüsü və fəal iştirakı ilə yaradılan şəxələndirilmiş mənbələr və dəhlizlər vasitəsilə təmin edirlər. Görünür odur ki, Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında mühüm rol oynayır.

Azərbaycanın "Kəpəz", Türkmənistanın isə "Sərdar" adlandırıldığı "Dostluq" yatağı da zəngin neft-qaz ehtiyatlarına malikdir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bundan əvvəl respublikamızın neft-qaz hasilatı, nəqli, ölkəmizin enerji potensialının daha da yüksəldilməsi istiqamətində yeniliklərin olacağını anons

etmişdi. "Dostluq" yatağının işlənməsi üzrə memorandumun imzalanması ilə dövlət başçısının verdiyi mesaj həyatda öz təsdiqini tapdı. Bu layihə Azərbaycanın neft-qaz sənayesinin perspektiv inkişafı baxımından böyük əhəmiyyətə malikdir. Neft və qaz ixracatçısı olan Azərbaycanın həm də tranzit ölkə kimi önemi artacaq. Memorandumun imzalanması Azərbaycanla Türkmənistan arasında energetika və nəqliyyat-kommunikasiya sahələrində əməkdaşlığın yeni mərhələyə qaldırılması baxımından çox önəmli addımdır.

Düşünürəm ki, bu sənədin imzalanması Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun daha da artmasına, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin güclənməsinə əhəmiyyətli təsir göstərəcək. Digər vacib məqam isə ondan ibarətdir ki, əldə edilən razılaşmalar türk birliyinin möhkəmlənməsinə də mühüm töhfələr verəcək. Ona görə də, bu sənədin imzalanması həm milli maraqlarımıza, həm də türk dünyasının maraqlarına uyğundur.

-Məlumdur ki, Vətən müharibəsinin başa çatmasından sonra müvafiq razılaşmalara əsasən regionda kommunikasiyaların bərpası nəzərdə tutulur. Kommunikasiyaların bərpası türk dünyası üçün nə kimi perspektivlər vəd edir?

-44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan dövləti və xalqı parlaq qələbə qazandı. Bunun nəticəsi olaraq, ötən ilin 10 noyabrında Ermənistan kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur oldu. İmzalanmış bəyanatın müddəalarından biri kommunikasiyaların bərpası, nəqliyyat layihələrinin reallaşdırılmasıdır. Bu il yanvarın 11-də Moskvada imzalanmış üçtərəfli bəyanatda isə bu məsələ konkret detallarla öz əksini tapır.

Bilirsiniz ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qısa zaman ərzində işğaldan azad edilən bölgələrin dünyanın ən abad, müasir, inkişaf etmiş regionuna çevrilməsi barədə mesaj verib. Düşünürəm ki, kommunikasiyaların bərpası da bu baxımdan çox önəmlidir. Hesab edirəm ki, yanvarın 11-də Moskvada keçirilən üçtərəfli görüş Azərbaycanın maraqlarına tam uyğundur. Azərbaycan hərbi meydanında olduğu kimi, diplomatik arenada da, müzakirələrdə də üstün mövqedədir və bu qalibiyyəti güzəştə getmək niyyəti yoxdur. Hər zaman xalqın və dövlətin maraqlarını Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasət kursunun layiqli davamçısı kimi hər şeydən üstün tutaraq Azərbaycanı iqtisadi, siyasi cəhətdən dünyanın ən öndə gedən ölkələrindən birinə çevirməklə yanaşı, Ali Baş Komandan kimi xalqımıza Zəfər bəxş edən Prezident İlham Əliyev görüşdən sonra verdiyi bə-

yanatda imzalanmış sənədin məqsədinin bölgədə sülhün, iqtisadiyyatın inkişafına yönəldiyini qeyd etdi.

Kommunikasiyaların bərpası Azərbaycan, Ermənistan, Rusiya və digər region dövlətlərinin maraqlarına cavab verir. Çünki 30 ildən sonra Azərbaycan Ermənistan ərazisindən keçən nəqliyyat kommunikasiyaları vasitəsilə Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə əlaqə imkanına, Ermənistan da Azərbaycan ərazisindən keçməklə Rusiyaya, İrana dəmir yolu çıxışı imkanına malik olacaq. Həmçinin Azərbaycan Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisindən keçməklə Türkiyə bazarına çıxış əldə edəcək, Türkiyənin və Rusiyanın dəmir yolu arteriyaları da birləşəcək. Kommunikasiya xətlərinin açılışı, ilk növbədə, Azərbaycanla yanaşı region ölkələrinin də iqtisadi inkişafına təsir edəcək.

Şübhəsiz ki, bu layihələrin reallaşdırılması türk dünyasını, türk dövlətlərini bir birinə daha sıx bağlayacaq. Bu amil türkdilli ölkələrin iqtisadiyyatına müsbət təsir etməklə yanaşı, siyasi baxımdan da böyük önəm kəsb edir. Biz bütün bunların bəhrəsini gələcəkdə daha aydın şəkildə görəcəyik.

-Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində quruculuq və bərpa işlərində də dost ölkələrinin şirkətlərinin iştirakı nəzərdə tutulur...

-30 ilə yaxın müddətdə işğal altında qalan torpaqlarımızda ermənilərin törətdikləri vəhşiliyin, vandalizm aktlarının miqyası ölçüyəgəlməzdir. Yaşayış binaları, tarixi və dini abidələrimiz dağıdılmış, infrastruktur tamamilə yerləyeksən edilmiş, hətta 10 noyabr razılaşmasına uyğun olaraq Kəlbəcər, Laçın, Ağdam rayonları boşaldılan zaman ermənilər evləri, ağacları yandıraraq ekoloji terror aktları törətmişlər.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bu günlərdə Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Baş katibi Bağdad Amreyevi videoformatda qəbul edərkən bir daha diqqəti ermənilərin işğal edilmiş ərazilərimizdə törətdikləri vəhşiliklərə yönəldərək qeyd edib ki, indi bütün dünya işğalçıların törətdiyi dağıntıları görür. Bəşər tarixində dünyada müharibələr və dağıntılar çox olub, lakin XX əsrdə belə barbarlıq, vandalizm və dağıntılar, şəhərlərin və kəndlərin qəsdən məhv edilməsi görünməyib. Bu, mədəni soyqırımıdır və buna heç cür haqq qazandırmır.

Möhtərəm Prezidentimiz bu mühüm məqamı da qeyd edib ki, azad edilmiş ərazilərin qarşıdaş ölkələrlə birlikdə bərpa olunması dövründə fəal qarşılıqlı əlaqələrimizə ümid edirik. Ümumiyyətlə, yalnız dost ölkələrdən olan şirkətlər bərpa işlərinə cəlb ediləcək. Dünyada belə ölkələr çoxdur, lakin onların arasında müharibə və müharibədən sonrakı dövrdə Azərbaycanı fəal dəstəkləyənlər vardır. Bu mövzu Türk Şurası çərçivəsində müzakirə edilərək gələcək üçün planlar hazırlanacaq.

Ümumilikdə, Azərbaycan torpaqlarının işğaldan azad edilməsi, sadəcə, ölkəmizin deyil, bütün türk dünyasının böyük zəfəridir. İnanırıq ki, dost və qarşıdaş ölkələr quruculuq və bərpa işlərində fəal iştirak edəcəklər. Bu torpaqlar heç vaxt sahibsiz olmayıb, bu torpaqların həqiqi sahibləri var, onlar bu torpaqları özlərinə qayıtdılar. Tezliklə bu torpaqlar bərpa ediləcək, onların əvvəlki şöhrəti, zəngin siması özlərinə qaydıracaq.

Vüsal Qasımlı: İnkişafın Qarabağ modeli qurulacaq

İqtisadi islahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi Qarabağın inkişafı sahəsində araşdırmalarını davam etdirir. Mərkəzdən SİA-ya verilən məlumata görə, Bu barədə məlumat verən Mərkəzin rəhbəri, iqtisad elmləri doktoru Vüsal Qasımlının fikrincə, Qarabağın reintegrasiyası ilə Azərbaycan iqtisadiyyatında kapital artacaq: "2021-ci ilin dövlət büdcəsindən ayrılan 2,2 milyard manat vəsait ilə yanaşı, dövlətə cəlb olunan milli sərvət - torpaq, meşə, su, faydalı qazıntı, əmlak və mədəni sərvətlər kapitalın həcmi - əsas fondları artırır.

Azərbaycanda əmək ehtiyatlarının sabit qaldığı şəraitdə kapitalın - əsas fondların çoxalması kapitaltutumlu iqtisadi artımı sürətləndirir. Yaradılan yeni əsas fondlar müasir texnologiyalara əsaslandığından daha çox fondverimliliyi, yəni hər manat kapitalla düşən məhsulu artıracaq. Digər tərəfdən də, Solou modelinə görə Qarabağda kapital qoyuluşu sıfırdan başladığına və tarazlıq nöqtəsinə (steady-state level) məsafə çox olduğuna görə daha çox dəyər yaradacaq. Necə ki, İkinci Dünya müharibəsindən sonra Almaniya və Yaponiya dağıntıların üzərində rəqəbatqabiliyyətli iqtisadiyyat qurdular. Qarabağda dövlət sərmayələri katalizator, qeyri-dövlət sərmayələri isə drayver olacaq. Təsədüfi deyil ki, bu günlərdə Standard & Poor's (S&P) agentliyi Azərbaycanın yerli və xarici valyutada uzunmüddətli suveren kredit reytingini "BB+/B" səviyyəsində təsdiqləyib, reyting üzrə proqnozu isə "mənfii"dən "stabil"ə yüksəldib. Agentlik bunu Qarabağın azad olunması və atəşkəs razılaşmasının imzalanması nəticəsində təhlükəsizliyin, maliyyə sektorunun və tədiyyə balansının risklərinin azalması ilə əsaslandırır."

Vüsal Qasımlının fikrincə, iqtisadi artıma təsir göstərəcək daha iki amil var: "İqtisadiyyatın özünün səmərəliliyi və insan kapitalı. Prezident İlham Əliyev Qarabağda yeni, daha səmərəli idarəetmə modelinin anonsunu verdi, hətta Prezidentin xüsusi nümayəndəliyi institutunun yaradılması barədə göstəriş verildi, Qarabağ Dirçəliş Fondu yaradıldı. Bu, inkişafın Qarabağ modelinin əsasının qoyulmasıdır və uğur qazanacağı təqdirdə Azərbaycanın qalan ərazisində də tətbiq ediləcək. Qarabağda smart region yanaşması tətbiq edilir: müasir şəhərsalma, 4-cü sənaye inqilabının çağırışlarına uyğun yanaşma, xarici kapital və ən əsası yeni idarəetmə modeli. Ermənistan üçün yükə və buxova çevrilən Qarabağ, Azərbaycan üçün inkişafın drayveri və ilham mənbəyidir."

Xankəndində və Xocavənddə terror təbliğatı: ruslar göz yumur!

Xankəndində separatçıların bu və ya digər şəkildə tətbiq

etdikləri təxribat xarakterli əməlləri davam edir. SİA xəbər verir ki, Rusiya sülhməramlılarının nəzarəti altında olan ərazilərimizdə separatçılıq, terrorçuluğu təbliğ edən qanunsuz plakatlar və stendlər quraşdırılır. Görünür, erməni teleqram kanalları bu kimi təxribat cəhdlərini reallaşdırarkən, hələ də Ermənistan ordusunun aldığı ağır və sarsıdıcı məğlubiyyətini dərk edə bilməyiblər.

Qeyd edək ki, Xankəndi şəhərinin mərkəzindəki "dirçəliş" meydanında "Biz sənə minnətdarıq, erməni əsgəri" stendi qondarma "dq" bayrağı fonunda quraşdırılıb.

Xocavənd şəhərinin girişində isə birinci Qarabağ müharibəsində azərbaycanlılara qarşı çoxsaylı qanlı terror əməlləri törətmiş, Kəlbəcəri və s. ərazilərimizin işğalına rəhbərlik etmiş və gəbərdilmiş terrorçu Monte Melkonyanın şəkli olan plakat quraşdırılıb, üstelik, onun şəkli qondarma "dq" bayrağı ilə yanaşı yerləşdirilib. Fotoların hər biri yenidir. Maraqlıdır ki, bilavasitə təxribatçılığa hesablanmış bu kimi addımlar Rusiya sülhməramlıları tərəfindən diqqətə alınmır və yığışdırılır. Həmçinin, noyabrın 10-da Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan ölkə başçıları tərəfindən imzalanmış üçtərəfli bəyanata əsasən, eləcə də Azərbaycanın ölkə başçısının sət xəbərdarlığına rəğmən, bəyanata müvafiq olan qərarlara, öhdəliyə götürülmüş mühüm müddəalara riayət olunmur və əksinə, Ermənistandan Xankəndinə rəsmi səfərlər də davam etdirilir. Bu kimi addımlar isə erməni tərəfinin sülhə hazır olmadığını, əksinə, əllərinə düşən hər bir imkandan maksimum istifadə etməklə regiondakı vəziyyəti gərginləşdirməyə hesablanıb.

Rövşən RƏSULOVA

Artıq Ermənistan elə bir oyuna, elə bir dünyə düşüb ki, nə oyundan çıxıb bilir, nə də dünyünü açır. Bunun səbəbi və günahı erməni xalqı özüdür. Artıq erməni xalqı əsil günahkar kimin olduğunu görür və yavaş-yavaş anlayır. Anlayır ki, əvvəlki rəhbərlər kimi, küçə tək-kürlü “küçə demokrati” Nikol Paşinyanın yalançı vədlərinə tez inandılar. Bir də bu bədbəxt xalq neyləsin ki, hakimiyyətə gələnlərin hamısı yalançı, quldur, faşist. Ancaq Nikol Paşinyan kimi faşist əvvəlkilərdən geri qalmayıb: eyni vədlər, eyni pafoslu çıxışlar, nəticə isə...

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bütün beynəlxalq səviyyəli görüşlərdə, müsahibələrində, xalqa müraciətlərində Ermənistan prezidentlərinin rüşvətxor, generalının isə oğru, qəhrəmanlarının cinayətkar olduğunu dəfələrlə deyib: “Ermənistan artıq bir neçə ildir ki, dərin böhran içindədir. Deyə bilərəm ki, Ermənistanın müstəqillik tarixi, prinsipçə, rüsvayçılıq tarixidir. Çünki indiki iqtidar artıq dəfələrlə bəyan və sübut edib ki, 1998-ci ildən 2018-ci ilə qədər Ermənistan rəhbərlik etmiş şəxslər cinayətkardır, oğrudur, quldur. Onların bir çoxu həbs edilib. Məlum olub ki, onların generaları oğrudur, əsgər tuşonkasını oğurlayıb, sonra bazarlarda satdırırdılar. Onların qəhrəmanları cinayətkardır, onların prezidentləri rüşvətxordur. İndiki hakimiyyət bunları açdı-töküdü. Onsuz da biz bunu bilirdik, indi bütün dünya bunu bilir”.

Ölkə başçısı onu da bildirib ki, 20 il ərzində bu dirnaqarası müstəqil ölkəyə quldur, rüşvətxor və cinayətkarlar rəhbərlik edib: “Bu ölkəyə nə ad vermək olar? Hələ 30 il yoxdur, guya müstəqil ölkə kimi yaşayıb, əgər 20 il quldurlar rəhbərlik edib, nə ad vermək olar - quldur ölkəsi, cinayətkar ölkəsi. Yaxşı, baxmaq görək, 2018-ci ildən bu yana nə baş verib. Guya orada demokratik inqilab olub. Hamısı yalandır. O pullar oraya haradan axıdılıb, biz bunu bilir, yəqin ki, erməni xalqı da bilir”.

Dövlət başçısı hər çıxışı zamanı onu da vurğulayıb ki, bu illər ərzində vandallar, barbarlar Ermənistan rəhbərlik ediblər: “Görün, kim rəhbərlik edib Ermənistan, hansı cəllad, hansı alçaq mənəviyyət sahibi?! Şəhəri dağıdıblar, məscidimizi təhqir ediblər. Məscidimizə inək, donuz doldurublar, məscidin divarlarına isə idimiz haqqında, xalqımız haqqında təhqiramiz ifadələr yazıblar. Məscidi təhqir edən, məscidin üzərində təhqiramiz rəsmlər çəkdi, sözlər yazan Köçaryan budur. Onun əlaltısı və quyruğu Sarkisyan, onlar dağıdıblar bizim şəhərlərimizi iyirmi il ərzində. Bizim şəhərlərimiz müharibə dövründə dağıdılmayıb. Müharibə dövründə şəhərləri belə dağıtmaq mümkün deyil. Müharibədən sonra işğal dövründə bütün binaları, bütün yaşayış yerlərini söküblər. Onlar vandallardır, barbarlardır. Amma iyirmi il Ermənistan rəhbərlik ediblər”.

Ermənistan müstəqil ölkə olmadı...

Prezident İlham Əliyev 44 gün davam edən Vətən Müharibəsinin qalibiyyət əldə etməsi ilə bağlı çıxışlarında bildirib ki, işğalçı, quldur ölkənin müstəqilliyindən danışmaq absurdur: “Onların rəhbərləri cinayətkardır, onların qəhrəmanları qorxaqdır. Ermənistan rəhbərliyi özü deyib ki, onlara əvvəllər quldurlar, cinayətkarlar rəhbərlik edib. Son iki il yarımda onlara kimin rəhbərlik etdiyini bütün dünya gördü. Ermənistan müstəqil ölkə ola bilmədi, Ermənistan faktiki müstəmləkədir. Onlar nəyə görə müstəqil ola bilmədilər? İşğala görə. Bundan sonra da məğlub edilmiş ölkə damğası ilə yaşayacaqlar”.

Sözsüz ki, bugün ən azından dünya demokratiyadan danışdığı bir vaxtda aqressiv siyasət yeridərək bu məsuliyyəti öz uydurulmuş tarixi ədalətlərini bərpə etməyə yönəldilmiş fəaliyyətlə maskalamaqla demokratik və ədalətli dövlət imici yaratmaq mümkün deyil. Nə qədər ki, işğalçı siyasəti yeridiləcəksə, ölkə hakimiyyəti də dalana dirənəcək. Və nə qədər ki, işğal olunmuş Azərbaycan torpaqları geri qaytarılmayıb, məhz Ermənistan dövlətinin regionun lider dövləti olan Azərbaycan və onun yaxın müttəfiqi Türkiyə tərəfindən regiondakı bütün layihələrdən kənarda qalacaq. Məhz bunun nəticəsidir ki, Ermənistan iqtisadi inkişaf deyilən xəyaldan uzaq düşməkdədir. Belə olan halda isə uzun müddət Ermənistanı məhz bu vəziyyətdə saxlamaq

istər erməni diasporası, istərsə də Rusiya üçün iqtisadi cəhətdən əlverişli deyil. Bu yardımların kəsilməsinin əsas səbəblərindən biri də erməni hakimiyyətinin ayrılan maliyyəni necə istifadə etməsidir.

Paşinyan son iki il müddətdə onsuz da dolaşq olan Ermənistanın siyasi mühitini qatı “dumana bürüməyi” bacardı

Maraqlı məqam ondan ibarətdir ki, bu hakimiyyət məhz öz xalqına münasibətdə də aqressiv mövqedədir. Həyata keçirilən siyasətdə xalqın güzəranı nəzərə alınmır və şəxsi maraqlar üzərindən islahatlar həyata keçirilir. Və bundan istifadə edən N.Paşinyan da qısa müddətdə onsuz da dolaşq olan Ermənistanın siyasi mühitini qatı “dumana bürüməyi” bacardı!

Belə olan halda vay erməni xalqının halına. O zaman erməni xalqı özü bu gününü düşünməli, düşdükleri dumanlı mühitdən çıxmaq üçün üzdənirəq “küçə demokrati” dərslərini verməli və onlardan Azərbaycanla niyə düşmən olmalarının hesabını sormalıdır. Erməni xalqının iradəsindən bəhs et, istərsə də Paşinyan hakimiyyətinin siyasi iradəsindən dəm vur və ya başqa tarixi “faktlar” gətir, reallıq budur: təcavüzkar zəbt etdiyi torpaqlardan getməlidir, vəssalam!

Doğrudur, bu gün Ermənistan xalq ayağa qalxıb, ancaq vaxtında qalxmalı idi. Siyasətçilər dəfələrlə vurğulayıb ki, Qarabağ münəqışəsi nizamlanmadan heç bir problem həll oluna bilməz. Bunu nə ilə izah edirsən et, heç nə dəyişmir. İstər mücərrəd surətdə erməni xalqının iradəsindən bəhs et, istərsə də Paşinyan hakimiyyətinin siyasi iradəsindən dəm vur və ya başqa tarixi “faktlar” gətir, reallıq budur: təcavüzkar zəbt etdiyi torpaqlardan getməlidir, vəssalam!

Azərbaycan yeni reallıq yaratdı, Ermənistanın kapitulyasiyası oldu

Bu həqiqətdən də belədir. Belə ki, 2018-ci ilin sonunua yaxın “küçə demokrati” Nikol Paşinyan xalqa verdiyi vədlərin 2020-ci ilin sonu bu gün Azərbaycanı haqq yolunda qalib olduğunu göstərdi, Azərbaycan yeni reallıq yaratdı, Ermənistanın kapitulyasiyası oldu. 44 günlük müharibə Azərbaycanın tam qələbəsi və Ermənistanın kapitulyasiyası ilə nəticələndi, Ermənistanı diz çökdürdü və kapitulyasiyaya məcbur etdi. Ermənistanın daxilindəki hazırkı biabırçı mənzərə və gərgin vəziyyət, Paşinyana qarşı artan etirazlar, bununla müqayisədə Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin fəxrlə bəyannaməyə imza atması, Azərbaycan xalqının əhval-ruhiyyəsi, bayram sevinci kimin qalib, kimin isə məğlub olduğunu aydın şəkildə nümayiş etdirir. 30 ildir danışıqlar prosesində Ermənistan nail olmaq istədiklərinin heç birini əldə edə bilmədi, Dağlıq Qarabağın statusunun müəyyən edilməsi məsələsi tarixin arxivinə getdi, Dağlıq Qarabağda yeni erməni dövlətinin yaradılması planları pozuldu. Məcburi köçkünlərin geri qayıtması ilə demografik balans tamamilə Azərbaycanın xeyrinə dəyişəcək. Bu gün münəqışənin həlli şərtlərini indi Azərbaycan dikte edir.

Azərbaycan həm döyüş meydanında, həm danışıqlar masası arxasında istədiyinə nail olub

İlham Əliyev Paşinyanın utopik xəyallarını darmadağın etdi!

Belə ki, istər 2020-ci il noyabrın 10-da, istərsə də 2021-ci il yanvarın 11-də Moskvada Rusiya Prezidenti Vladimir Putin, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında üçtərəfli görüşdə üç ölkə rəhbərlərinin imzaladığı hər iki birgə bəyanatlar Azərbaycanın həm döyüş meydanında, həm danışıqlar masası arxasında istədiyinə nail olmasındır. Dövlət başçımızın görüşdə səsləndirdiyi fikirlər də göstərdi ki, Azərbaycan uzunmüddətli sülhün, əməkdaşlığın, iqtisadi inkişafa aparın layihələrin tərəfdarıdır. Bu görüşün nəticələri beynəlxalq aləmdə də böyük səbirsizliklə gözlənilirdi. Çünki Azərbaycan hər iki görüşə qalib, Ermənistan isə məğlub kimi gedirdi. Məhz ona görə də, Vətən Müharibəsinin 44-cü günü - 2020-ci ilin noyabrın 10-da imzalanan Azərbaycan-Rusiya Prezidentləri və Ermənistan baş nazirinin imzaladığı müharibənin dayandırılması haqqında birinci tarixi müqavilə, şanlı qələbəmizin müqaviləsi, ərazi bütövlüyümüzün təmin olunması qələbəsinin qəbul olunması ilə xalqımızın 30 illək həsrətinə son qoydu.

Ermənistan isə uçuurma gedən yolda - “bəlkə də qayıtdılar” xülyası ilə xülya olaraq qaldı. Çünki bəyanatın bütün maddələri ölkəmizin, xalqımızın səmərəsinə hesablanmışdır. Qarabağa heç bir status verilmir. “Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti” adlı ərazi yoxdur, tamamilə süquta uğrayıb. Qarabağın bütün rayonları digər rayonlarımız kimi Azərbaycanın tərkibində olan ayrılmaz ərazimizdir. Qısa müddət ərzində Azərbaycan dövləti işğaldan azad olunmuş bölgələrimizin inkişafı istiqamətində kifayət qədər nəhəng layihələrin icrasına başlayacaq, kommunikasiya və s. imkanlar genişləndiriləcək.

Bir sözlə, bu gün artıq Azərbaycan yeni reallıq yaratdı, Ermənistanın kapitulyasiyası oldu. Bəli, sentyabrın 27-də Ermənistanın tərəfdiyi təxribata atəkvat cavabı olaraq Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusu canı-qanı bahasına Ermənistan Ordusunun məğlubedilməzliyi barədə illərdir formalaşdırılmış mifi 44 günə dağıtdı, bütün qüvvələri Azərbaycan xalqının iradəsi ilə hesablaşmağa vadar etdi, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpə olundu. Sübut edildi ki, Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!

Bu qələbə bir daha Paşinyanın iç üzünü göstərdi....

Bəli, bu gün sosial şəbəkələrdə ermənilər Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev cənablarının Vətən Müharibəsinin 44 gün ərzində qələbə ilə başa çatdığını həzm edə bilməyən bir qrup erməni ekspertləri sosial şəbəkələrdə Paşinyanın heç qətdən də səviyyəsiz, savadsız olduğunu deyiblər. Dövlət başçılarının iştirak etdiyi beynəlxalq tədbirlərdə, sammitlərdə, debatlarda, xüsusilə də Münxen Təhlükəsizlik Konfransında olanları təhlil edərək, açıq-aydın Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin əsl diplomat siyasətçisi, dövlət başçısı, qalib lider olduğunu, işğalçı ölkə rəhbərliyini isə çıxışları ilə ifşa etdiyini, rəzil halda salıb dünya erməniliyinin əsl məkrli mahiyyətini danılmaz faktlarla açıqladığını bir daha təhlil edərək sosial şəbəkələrdə bildirdilər.

Lusine Aroyan-Dallakyan: “Biz biabircasına uduzduq”

Bütöv Erməni Milli Tərəqqi təşkilatının həmsədri Lusine Aroyan Dallakyan “Facebook” sosial şəbəkəsində Münxendə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə debat zamanı Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın biabircasına məğlub olduğunu yazıb: “Mətbuat konfransını bir daha izlədim. Biz biabircasına uduzduq. Paşinyan nə bir suala tam cavab verdi, nə də əks-zərbələr vurdu. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə onu çatdırdı ki, Qarabağ Azərbaycanın tərkibində saxlanılmasının qeyri-mümkünlüyü barədə heç nə bilmədi. Yaxşı ki, sonra köməyinə Böyük Tıqran yetişdi. Amma qələbə artıq Əliyevin tərəfində idi”.

Artak Vardanyan: “Paşinyan hələ də sarı bulvar qəzetinin üçüncü sort reportyoru səviyyəsində qalıb”

Publisist Artak Vardanyan isə Paşinyanı “sarı bulvar qəzetinin üçüncü sort reportyoru” adlandırıb. Bildirib ki, Paşinyan istənilən rəsmi tədbirdə ingiliscə danışmaq qanunvericilik səviyyəsində qəti qadağan edilməlidir: “Bilirəm ki, heç onun ruscası da yaxşı deyil. Dinləmək məcburiyyətində qalmışam, ona görə deyirəm. Lakin onun ingiliscəsi sadəcə olaraq qorxuncdur. Yarımqıç frazalar. Uyğun sözün əzablı axtarışı, öz bədəninin müxtəlif hissələrini qeyri-ixtiyarı qurdalama...Onun münəqışənin tarixçəsi və mahiyyəti barədə bilikləri, baxmayaraq ki, iki ilə yaxındır ölkəyə rəhbərlik edir, tamamilə səthidir və Paşinyan hələ də sarı bulvar qəzetinin üçüncü sort reportyoru” səviyyəsində qalıb”. Politoloq Andranik Tevanyan isə “Twitter” sosial şəbəkəsində baş nazirinin şəklini paylaşaraq yazıb ki, Paşinyan yenidən sübut etdi ki, dövlət başçısı kostyumunu onunu əyninə çox böyükdür.

Stepan Qriqoryan: “Paşinyan da İlham Əliyev qarşısında daim məğlubdur”

İxtisasca iqtisadçı Stepan Qriqoryan “Odnoklassniki” sosial şəbəkəsində yazır ki, acı həqiqət olsa da, demək lazımdır. İlham Əliyev yenə müxtəlif cəhətdən Ermənistan rəhbərlərindən çox öndə olduğunu göstərə bildirdi: “Paşinyanın ingilis dilində danışığı yeni kursa başlayan tələbələrə xatırladı. Bu necə ifadə tərzidir, utançvericidir. Düşmən ölkə olsa dəp, düzünü demək lazımdır. İlham Əliyev psixoloji cəhətdən Paşinyanı “sındırdı”.

Göründüyü kimi, Ermənistanın baş naziri Paşinyan özü-özünü bir daha hakimiyyətə gəlməklə biabır etdi. Şübhəsiz, bu məsələdə Prezident İlham Əliyevin onların iç üzlerini açan çıxışları mühüm rol oynayıb. Bu isə bir daha o deməkdir ki, dövlət başçımızın Robert Koçaryan, Serj Sarkisyan və Nikol Paşinyan, daha doğrusu, Ermənistanın despotik, xunta rejimi ilə bağlı fikirləri öz təsdiqini tapmaqdadır. Bu gedişlə erməni xalqının cinayətkar xunta rejimi başçılarını məsuliyyətə cəlb edəcəyi gün də uzaqda deyil.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Cari ildə Türkmənistanın təşəbbüsü ilə keçiriləcək Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçıları'nın növbəti Zirvə toplantısı ərafında Anlaşma Memorandumunun imzalanması Xəzəryanı dövlətlər arasında əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinin bariz nümunəsi kimi səciyələndirilir

Bu gün böyük qürur hissi ilə qeyd edirik ki, Azərbaycan yalnız regionda deyil, dünya siyasətində yeniliklərə imza atır. Bölgədə yeni əməkdaşlıq formatlarının yaradılmasına müəlliflik edən Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra dünyaya bu reallığı da çatdırdı ki, beynəlxalq hüquq normaları mövcuddur, böyüklüyündən, kiçikliyindən asılı olmayaraq hər bir dövlət bu prinsiplərə əməl etməlidir. Bir sözlə, Azərbaycan dünyanın xarici siyasətində də yeniliklərin edilməsinə nail oldu. Azərbaycanın 2019-cu ildə 55 ölkədən 500-dən çox nümayəndənin iştirakı ilə evsahibliyi etdiyi VII Qlobal Bakı Forumunun "Dünyanın yeni xarici siyasəti" mövzusunda həsr edilməsi istər ölkə, istərsə də dünya mətbuatında, xarici ekspertlərin müzakirələrində ölkəmizin böyük uğuru kimi dəyərləndirilmişdir. Bu baxımdan ki, dünyanın yeni xarici siyasətinin, qlobal və regional əhəmiyyət daşıyan məsələlərin ölkəmizdə müzakirə olunması xarici siyasətimizin böyük uğuru kimi qəbul olundu. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bildirir ki, regionda, dünyada vəziyyət dəyişir və biz xarici siyasət təşəbbüslərimizi dəyişən dünyaya uyğunlaşdırırıq. Azərbaycanın xarici siyasəti əsas etibarilə sabit, proqnozlaşdırıla bilən və müstəqildir. Ə, dövlətimizin milli maraqlarına əsaslanır. Tərəfdaşlıq, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq vasitəsilə regionumuzda və daha geniş coğrafiyada təhlükəsizlik, sabitlik istiqamətində ölkələrlə yaxın əlaqələrin qurulması Azərbaycanın prioritetlərindən biridir.

Yanvarın 21-də Azərbaycan Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında Xəzər dənizində "Dostluq" yatağının karbohidrogen resurslarının birgə kəşfiyyatı, işlənilməsi və mənimsənilməsi haqqında Anlaşma Memorandumunun imzalanması da global səviyyədə çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Memorandumda 2020-ci ildə Azərbaycanın yaratdığı yeni reallıqlar fonundan yanaşan ekspertlər bildirirlər ki, sənədin reallaşdırılması həm iki ölkə arasındakı münasibətlərə, həm regional, həm də global əməkdaşlığa verəcəyi töhfələrə işiq salacaq.

Məlum olduğu kimi, Xəzərin

Xəzərdə əməkdaşlıq və qarşılıqlı etimad mühitinin gücləndirilməsinə böyük töhfə

hüquqi statusu Azərbaycanın xarici siyasətində Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsindən sonra ikinci əsas məsələ kimi öndə idi. Artıq hər iki məsələ öz həllini tapıb. Sovetlər birliyinin dağılmasından sonra Xəzər regionunda yeni müstəqil dövlətlərin yaranmasından sonra davam edən müzakirələr, danışıqlar 2018-ci ildə müsbət sonluqla başa çatdı. Belə ki, həmin il Qazaxıstanın Aktau şəhərində Xəzəryanı dövlətlərin dövlət başçıları'nın V Zirvə Toplantısında Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiya imzalandı. Bu mühüm sənədin Xəzəryanı dövlətlərə gətirəcəyi iqtisadi və siyasi dividendlər geniş müzakirə olundu. Müxtəlif fikirlərin fonunda ümumi rəy bu oldu ki, Konvensiya Xəzəryanı ölkələr arasında əməkdaşlığın, bölgədə sülhün, təhlükəsizliyin daha da möhkəmlənməsinə təkan verəcək. BMT rəsmiləri Konvensiyayı alqışlayaraq, onu region ölkələrinə uzunmüddətli mübahisələrin həllində kömək edəcək tarixi sənəd adlandırdılar. Bu tarixi sənədin beynəlxalq sülhün və təhlükəsizliyin dəstəklənməsi üçün zəruri olan regional əməkdaşlığın vacibliyini nümayiş etdirdiyi diqqətə çatdırılırdı. Konvensiya Xəzər dənizinin sahil dövlətləri arasında çoxdankı problemin geniş spektrinin nizamlanması üçün əvəzsiz bir alət, həmçinin regional gərginliyin aradan qaldırılmasında əhəmiyyətli addım kimi dəyərləndirildi.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan Xəzəryanı ölkələr arasında əməkdaşlığın hüquqi bazasının yaradılmasında fəal iştirak edib. Prezidentlər, eyni zamanda, xarici işlər nazirləri səviyyəsində danışıqların aparılması, ikitərəfli razılaşmalar əsasında imzalanmış əməkdaşlıq sazişləri də deyilənlərin təsdiqidir.

Uzun illər ərzində 5 Xəzəryanı dövlətin - Azərbaycan, Qazaxıstan, Türkmənistan, İran və Rusiya-

nın Xəzərin hüquqi statusunun müəyyən edilməsi ilə bağlı ümumi razılığa gələ bilməmələri və yekun Konvensiyanın qəbul olunmaması səbəbindən bu problem Xəzəryanı dövlətlər arasında əsas müzakirə mövzusu olaraq qalırdı. Bu məsələnin həlli istiqamətində ulu öndər Heydər Əliyevin səyləri daim yüksək dəyərləndirilir. Ümummilli Lider daim bəyan edirdi ki, Xəzər sülh, əməkdaşlıq dənizi olmalıdır. Xəzərin hüquqi statusu məsələsinin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında həll olunmasının tərəfdarı olduğunu bəyan edən rəsmi Bakı mütəmadi olaraq Xəzəryanı dövlətlərlə ikitərəfli və çoxtərəfli çərçivədə danışıqlar aparırdı.

Konvensiyanın imzalanmasında ilk növbədə Azərbaycanın regional əməkdaşlığa verdiyi töhfələrin stimulyerici amil rolu önə çəkildi. Belə ki, illər keçdikcə İran və Türkmənistan ilə aparılan danışıqlar onların mövqelərinin beynəlxalq hüquq normalarına uyğun formalaşmasına səbəb oldu. Ölkəmizin Xəzəryanı dövlətlərlə ikitərəfli əməkdaşlığının bugünkü səviyyəsi göz önündədir. Xəzərin hüquqi statusu ilə bağlı imzalanmış Konvensiya ilk növbədə Xəzər regionunda böyük həcmdə enerji ehtiyatlarının sərbəst istismarına və istifadəsinə, həmin ehtiyatların dünya bazarına daşınmasına, regionun enerji təhlükəsizliyinin, eyni zamanda burada dövlətlərin iqtisadi, siyasi maraqlarının təmin edilməsinə, bütövlükdə regionda sabitliyin və təhlükəsizliyin bərqərar olunmasına öz təsirini göstərir. Bu gün əminliklə qeyd edirik ki, Xəzəryanı ölkələr arasında geniş əməkdaşlıq münasibətləri mövcuddur. Eyni zamanda, Azərbaycanın bölgədə yaratdığı yeni reallıqlar, əməkdaşlıq formatları gələcək üçün geniş imkanlar açır.

Azərbaycan öz təbii resurslarından səmərəli istifadə etməklə həm iqtisadi imkanlarını artırır, həm də siyasi mövqeyini möh-

kəmləndirir. Günümüzün əsas reallıqlarından biri də budur ki, ölkəmizin iştirakı olmadan bölgədə hansısa iqtisadi və siyasi layihənin həyata keçirilməsi qeyri-mümkündür. Ulu öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu neft strategiyasının Azərbaycanın qarşısında açdığı imkanlar göz önündədir. 1994-cü il sentyabrın 20-də "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından bu günədək Azərbaycanın enerji sektorunda qazandığı uğurlara diqqət yetirmək kifayətdir. Artıq əməkdaşlıq regional çərçivədən çıxaraq beynəlxalq səviyyədə inkişaf etdirilir. Çoxtərəfli əməkdaşlığın başlanğıcı kimi dəyərləndirilən, "Əsrin müqaviləsi"nin 20 illiyində təməli qoyulan, 2020-ci il dekabrın 31-də artıq dördüncü seqmenti istifadəyə verilən Cənub Qaz Dəhlizi bir daha Azərbaycanın malik olduğu iqtisadi imkanların, eyni zamanda, beynəlxalq münasibətlər sistemində yeri və rolunun təqdimatı oldu. Hər başa çatan layihə yeni bir layihənin gündəmə gətirilməsini zərurətə çevirir. Azərbaycanın malik olduğu neft-qaz ehtiyatları da yeni layihənin nəinki gündəmə gətirilməsini, həmçinin uğurlu sonluqla başa çatmasını şərtləndirir. Ulu öndər Heydər Əliyev "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından önce dünya təcrübəsinə istinadən bildirdi ki, heç bir təcrübə mübadiləsi olmadan, səylər birləşdirilmədən heç bir dövlət təkbaşına iqtisadi tərəqqiyə nail ola bilməz. Təbii ki, "Əsrin müqaviləsi" bunu bir daha təsdiqlədi. Məhz uğurlu əməkdaşlığın nəticəsində müqavilənin müddəti uzadılaraq 2017-ci ildə "Yeni əsrin müqaviləsi" imzalandı. İqtisadi və siyasi mövqeyini möhkəmləndirmiş, imkanları artmış Azərbaycanla əməkdaşlığın genişləndirilməsinə əksər ölkələrin, xüsusən də region ölkələrinin marağı da artır. Azərbaycan tranzit ölkə kimi nüfuzunu artırır. Əhəmiyyətini görə enerji layihələrindən geri qalmayan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ölkəmizin bu mövqeyini bir daha təsdiqlədi. Strateji əhəmiyyətə malik olan bu layihənin reallaşdırılması region ölkələri kimi Azərbaycan və Türkiyə ilə yanaşı, Türkmənistana da müəyyən üstünlüklər verir. Azərbaycan ilə Türkmənistan arasında nəqliyyat-logistika sahəsində əməkdaşlıq bizim regionda yaranmış yeni şərait və yeni nəqliyyat yollarının açılması imkanları nəzərə alınmaqla daha yüksək səviyyəyə çatacaq.

Türkmənistan Prezidenti Qur-

banqulu Berdiməhəmmədovla videokonfrans formatında keçirilən görüşdə dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bildirmişdir ki, nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq həm bizim ölkələr, həm də qonşularımız üçün böyük perspektivlər açır. Türkmənistan və Azərbaycan nəqliyyat infrastrukturunun, məhz sıx qarşılıqlı əlaqəli şəkildə işləyən və ərazilərimizdən keçməklə yüklərin tranzitini təmin edən, habelə Azərbaycan ilə Türkmənistan arasında əmtəə dövriyyəsi imkanlarını artıran müasir beynəlxalq dəniz limanları yaradılması layihələrini bir növ sinxronlaşdırıblar. Bu əminlik ifadə edilmişdir ki, ölkələrimiz arasında nəqliyyat-logistika sahəsində əməkdaşlıq regionda yaranmış yeni şərait və yeni nəqliyyat yollarının açılması imkanları nəzərə alınmaqla daha yüksək səviyyəyə çatacaq. Bu, bütün tərəfdaşlarımız və qonşularımız üçün əlavə imkanlar yaradacaq. Bu baxımdan Memorandumun imzalanması əlamətdar hadisədir və bu mühüm sənəd müsbət nəticələrə yol açacaq. Regional əməkdaşlıq məsələsinə gəldikdə isə Azərbaycan, Türkmənistan və Türkiyə arasında, həmçinin Azərbaycan, Əfqanıstan və Türkmənistan arasında üçtərəfli əməkdaşlıq formatı artıq mövcuddur. Bu əməkdaşlıq konkret nəticəyə, biznes fəaliyyəti, iri infrastruktur layihələrinin reallaşdırılması üçün daha əlverişli şərait yaradılmasına yönəlib.

Bir sözlə, Xəzərin hüquqi statusunun müəyyənəlməsinə sənətlə töhfələr verən Azərbaycan, həmçinin dənizin karbohidrogen resurslarının qarşılıqlı əməkdaşlıq çərçivəsində işlənməsi istiqamətində bir ilke imza atıb. Azərbaycanın "Kəpəz", Türkmənistanın isə "Sərdar" adlandırdığı "Dostluq" yatağı zəngin neft-qaz ehtiyatlarına malikdir. "Dostluq" yatağı Azərbaycan neftçiləri tərəfindən kəşf olunsa da, Azərbaycanla Türkmənistanın dənizdəki sərhədində yerləşdiyinə görə uzun illər onun işlənməsi mümkün olmayıb, məsələ ilə bağlı ardıcıl danışıqlar aparılıb. Dövlət başçıları'nın qarşılıqlı səfərləri iki dost ölkə arasında bütün məsələlərin hər iki tərəf üçün yüksək səviyyədə həllinə etibarlı zəmin yaradıb. Sözügedən sənədin imzalanması bir daha sübut edir ki, Xəzər dənizində bütün məsələlər dialoq və əməkdaşlıq mühitində həll oluna bilər.

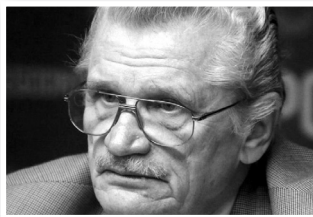
Yeganə Əliyeva

Ekspert: "İran üçün Azərbaycandan keçən yol əmtəə ixracı üçün ən yaxşısıdır"

"Dəmir yolu terminalının yaradılması həm İrana, həm də Azərbaycana bir çox cəhətdən kömək edəcək. İlk növbədə, ikitərəfli münasibətlərin ticarət məsələlərində. İran üçün Azərbaycandan keçən yol əmtəə ixracı üçün ən yaxşısıdır".

Bunu "Report"-un Rusiya bürosuna açıqlamasında Rusiya Elmlər Akademiyası Şərqsünaslıq İnstitutunun baş elmi işçisi Vladimir Sajin Azərbaycan və İran xarici işlər nazirləri arasındakı görüşü şərh edərkən deyib. "İranda müxtəlif mənbələrə görə, 18-25 milyon etnik azərbaycanlı yaşayır. Bu, çox böyük rəqəmdir... İran Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir, çünki Sovet İttifaqının ilk yarandığı gündən Dağlıq Qarabağın Azərbaycana məxsus olduğu aydın bilinir. İran da Rusiya kimi bu məsələdə ümumi qəbul edilmiş müddəalara əsaslanır", - ekspert qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, XİN başçıları'nın görüşündə qəbul edilən qərarlar iki ölkə arasında ticarət əlaqələrinin və onların iqtisadiyyatlarının inkişafına töhfə verəcək.

Azərbaycan məhsulları Qətərə ixrac olunur

İqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Azərbaycandan İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondunun (AZPROMO) dəstəyi ilə Azərbaycanın "İDEA" şirkəti və Qəterin daşınmaz əmlak sektorunda aparıcı şirkətlərindən olan "Halul Group Real Estate" şirkəti arasında 2020-ci ilin iyulunda ixraca dair müqavilə imzalanıb. Müqaviləyə uyğun olaraq, "İDEA" şirkəti Qəterdə tezliklə istifadəyə verilməsi planlaşdırılan "Doha Oasis" layihəsi üçün yerli memarlarımız tərəfindən müasir üslubda dizayn olunaraq hazırlanan ekotullantı qutuları və skamyalar ixrac edib. "Doha Oasis" Qəter Dövlətinin paytaxtı Doha şəhərində yerləşən Müşeyreb rayonunun mərkəzində nadir və yüksək səviyyəli çoxfunksiyalı kompleksdir. Qeyd edək ki, 2014-cü ildən ixraca başlayan "İDEA" şirkəti indiyədək Rusiya, Qazaxıstan, İrlandiya və Qətərə məhsul ixrac edib.

Gürcü politoloq: "Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü qısa vaxtda bərpa etməsi böyük nailiyyətdir"

2020-ci il Azərbaycanın parlaq qələbəsi ilə yaddaqalan oldu". "Report"un yerli bürosu xəbər verir ki, bunu "Azərbaycan və Gürcüstan azadlıq mübarizəsi: 20 Yanvar və 9 Aprel faciələrinin səbəbləri, fəsadları və ortaq dəyərləri" mövzusunda onlayn formatda keçirilən dəyirmi masada çıxışında gürcü politoloq **Levan Metreveli** deyib.

Ekspertin sözlərinə görə, Azərbaycanın böyük qələbəsi pandemiya da daxil olmaqla ötən ilin bütün neqativ hadisələrini üstələdi: "Azərbaycanın zəfəri zənn etməyə imkan verir ki, tezliklə Gürcüstan da ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək və strateji tərəfdaşı olan Azərbaycanla bütün sahələr üzrə uğurlu əməkdaşlığı davam etdirəcək".

Digər ekspert **Malxaz Qulaşvili** isə deyib ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü qısa vaxt ərzində bərpa etməsi müasir dünyada presedenti olmayan hadisədir: "Buna Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin həm regionda, həm də diplomatik müstəvidə apardığı müdrik siyasəti nəticəsində nail olundu. İşğal altında saxlanılan torpaqların azad edilməsi Azərbaycan xalqının ən böyük nailiyyətidir". Politoloq Gürcüstanın da ərazi bütövlüyü probleminin tez və ya gec həllini tapacağına ümidvar olduğunu qeyd edib.

Tədbirdə iştirak edən tarixçi, **Suxum Dövlət Universitetinin professoru Quram Marxuliya** çıxışında Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi ilə bölgədə güc mərkəzinə çevrildiyini deyib: "Azərbaycan nəinki postsovet ölkələrinə, həmçinin bütün dünyaya işğal olunan torpaqların hansı yolla geri qaytarmaqla bağlı nümunə göstərdi".

Andranik Tevanyan: "Ermənistan faciəli hadisələr baş verə bilər"

"Erməni xalqı **Nikol Paşinyanı kənarlaşdırma**sa özünü dövlətçilik itkisindən xilas edə bilməyəcək". **SİA Ermənistan məxsus armenianreport.com** saytında yayımlanan məlumata istinadən xəbər verir ki, bu barədə politoloq **Andranik Tevanyan** öz Facebook səhifəsində yazıb.

"Bu günlərdə Rusiyada baş verən siyasi inkişafın "iks" ssenarisi vəziyyətində, Ermənistan faciəli hadisələr baş verə bilər. **Nikol Paşinyan** kənarlaşdırılmasa, siyasi səhnədən uzaqlaşdırılmasa, erməni xalqı özünü dövlətçilik itgisindən qoruya, xilas edə bilməyəcək. Bundan əvvəl də, Çar Rusiyasının çökməsi nəticəsində ilk Ermənistan Respublikasının yox olması baş vermişdi. İmparatorluqların xarabalıqları altında qalmamaq lazımdır", deyərək politoloq öz sosial şəbəkə hesabında yazıb.

Yaponiyanın "Fujitomi" "YouTube" kanalında Azərbaycanın global enerji layihələrindən bəhs edən veriliş yayımlanıb

Yaponiyanın "Fujitomi" "YouTube" kanalında Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayan global layihələrindən bəhs edən xüsusi veriliş yayımlanıb.

AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri xəbər verir ki, verilişin aparıcısı, investisiyalar sahəsində tanınmış ekspert **Kazuyasu İşi** Azərbaycanın əlverişli coğrafi mövqeyi, zəngin karbohidrogen ehtiyatları barədə yapon izləyicilərə ətraflı məlumat verir. Müstəqilliyin bərpasından sonra Azərbaycan xalqının ümummilli lideri **Heydər Əliyevin** banisi olduğu neft strategiyası əsasında həyata keçirilən nəhəng beynəlxalq enerji layihələrindən bəhs edib. Bildirib ki, 1994-cü ilin sentyabrında dünyanın aparıcı şirkətlərinin iştirakı ilə imzalanan "Əsrin müqaviləsi" Azərbaycanın zəngin karbohidrogen ehtiyatlarının dünya bazarlarına çıxarılması üçün geniş imkanlar açıb. Bu yataqların mənimlənməsi və Avropaya nəqli üçün bir çoxlarının xəyal adlandırdığı **Bakı-Tbilisi-Ceyhan** neft, **Bakı-Tbilisi-Ərzurum** qaz

əsas ixrac kəmərlərinin inşasına başlanıb və bu layihələr qısa müddətdə həyata keçirilib. Verilişdə Avropanın qaz təchizatında mühüm rol oynayaacaq **TAP** və **TANAP** layihələri barədə də ətraflı məlumat verilib. Qeyd edilib ki, 2020-ci il dekabrın son günü işə salınan **TAP** boru kəməri "Şahdəniz" yatağından hasil edilən Azərbaycan qazının Türkiyə vasitəsilə Yunanıstan, İtaliya və Bolqarıstana nəqlinə şərait yaradıb.

Verilişdə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycanın qələbəsi ilə başa çatmasından sonra həmin regionda aparılacaq yenidənqurma və bərpa işləri barədə də məlumat verilib. Qeyd edilib ki, Azərbaycan rəhbərliyi həmin ərazilərdə böyük quruculuq və bərpa işlərinə başlanılıb. Həmin bərpa işlərinin və yeni nəqliyyat infrastrukturunun yaradılması

ilə əlaqədar layihələrin həyata keçirilməsi üçün Yaponiya şirkətlərinin də iştirakına ehtiyac yarandığını deyən **K.İşida** onları bu işdə fəal iştiraka dəvət edib. Bildirib ki, Azərbaycan həmişə Yaponiyaya dost münasibət bəsləyib. Əsaslı Azərbaycan xalqının ümummilli lideri **Heydər Əliyev** tərəfindən qoyulan bu əməkdaşlıq əlaqələri Prezident **İlham Əliyevin** hakimiyyəti dövründə də daim diqqətdə saxlanılıb. Yalnız Azərbaycan deyil, ümumilikdə Qafqazın Yaponiya üçün əhəmiyyətini vurğulayan **K.İşida** hazırda bu regionda investisiyalara böyük ehtiyacın yarandığını bildirib.

Ötən illər ərzində Azərbaycana dəfələrlə səfər etdiyini xatırladan **K.İşida** ölkəmizin cəlbedici ərazilərə və zəngin təbii sərvətlərə malik olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, Azərbaycan rəhbərliyi bütün dost ölkələri bu bərpa və quruculuq işlərində iştirak etmək üçün ölkəyə dəvət edib və həmin işə qoşulan bütün şirkətlərə əlverişli şərait yaradılacağını bildirib. Verilişdə **K.İşida**nın yapon dilində Azərbaycan haqqında müəllifi olduğu kitablar barədə də məlumat verilib.

YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin videokonfransı keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin 2020-ci ildəki fəaliyyətinin yekunlarına həsr olunmuş videokonfrans formatında hesabatı yığıncağı keçirilib. Hesabat yığıncağında YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri **Ramiz Göyüşov**, Binəqədi Rayon icra hakimiyyətinin ictimai-humanitar məsələlər

şöbəsinin baş məsləhətçisi **Leyla Quliyeva**, Binəqədi rayon gənclər və idman idarəsinin rəis müavini **Rüfət Əhmədov**, YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin şura üzvləri və fəalları iştirak ediblər. İclası giriş nitqi ilə açan

Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədri **Fəsl Nəbiyev** iştirakçılara yığıncağın gündəliyində olan məsələlərə bağlı məlumat verib. Qeyd edib ki, gündəlikdə iki məsələ YAP Binəqədi rayon təşkilatı Gənclər Birliyinin 2020-ci ildəki fəaliyyətinin yekunlarına dair hesabatı və 2021-ci ilin I yarımilliyi üzrə Fəaliyyət Planının təqdim olunması dayanır. Gündəlikdə olan məsələlər səsverməyə qoyulduqdan sonra qəbul edildi. Daha sonra **Fəsl Nəbiyev** geniş hesabat məruzəsi ilə çıxış edərək, Yeni Azərbaycan Partiyası Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin 2020-ci il ərzində öz fəaliyyətini Yeni Azərbaycan Partiyasının Nizamnamə və Proqramına, Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyi və rayon təşkilatının müvafiq Fəaliyyət Planına uyğun qurulduğunu bildirdi. Hesabat məruzəsi təqdim edildikdən sonra məruzə ətrafında çıxışlar başlayıb.

YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin idarə heyətinin üzvləri **İsa Bayramov**, **Yeganə Cavadova** çıxış edərək, gənclər birliyinin 2020-ci ildə fəaliyyətinin qənaətbəxş olduğunu qeyd ediblər. YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri **Ramiz Göyüşov** gənclər birliyinin 2020-ci ildə geniş tədbirlər keçirdiyini, xüsusilə gənclərin həm pandemiya dövründə, həm də Vətən müharibəsi zamanı xüsusi fəallığını vurğulayıb. Bildirib ki, gənclər birliyi 2021-ci ildə öz fəaliyyətini daha da aktivləşdirməli və azad olunmuş torpaqlarımızdakı quruculuq işlərində, Azərbaycanın haqq səsinin beynəlxalq müstəvidə geniş təbliğ olunmasında öz töhvəsini verməlidir.

Hesabat məruzəsi səsverməyə qoyularaq qəbul edildikdən sonra, gündəlikdə duran ikinci məsələ -YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin 2021-ci ilin I yarımilliyi üzrə Fəaliyyət Planının müzakirəsi məsələsinə baxılıb.

Fəaliyyət Planını təqdim edən YAP Binəqədi rayon təşkilatı Gənclər Birliyinin idarə heyətinin üzvü **Göyüş Göyüşov** 2021-ci ilin birinci yarısında Vətən müharibəsi haqqında və "Nizami ili" çərçivəsində daha çox tədbirlərin nəzərdə tutulduğunu vurğulayıb. Fəaliyyət Planı səsverməyə qoyularaq qəbul edilib. Sonda 2020-ci ildə YAP Binəqədi rayon təşkilatının ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə bir qrup gənc fəxri fərmanla təltif edilib. Fəxri Fərmanla təltif olunan gənclərdən **Aslan Aslanov**, **Heydər Bayramov**, **Vüsalə Fətullayeva** və **Tacəddin Qafarov** göstərilən diqqətə görə öz təşəkkürlərini bildiriblər. Hesabat yığıncağına yekun vuran YAP Binəqədi rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədri **Fəsl Nəbiyev** gəncləri daha da fəal olmağa çağırıb.

Zümrüd BAYRAMOVA

İndiyədək Azərbaycanda 62 siyasi partiya dövlət qeydiyyatına alınıb

Siyasi plüralizm güclü ölkənin və demokratiyanın əsas göstəricisindən biridir. Bu sahədə mühitin formalaşdırılmasında siyasi partiyaların xüsusi rolu var. İndiyədək Azərbaycanda 62 siyasi partiya dövlət qeydiyyatına alınıb. Son bir il ərzində yeddi siyasi partiya dövlət qeydiyyatından keçib. Siyasi partiyaların əksəriyyəti aktiv fəaliyyət göstərir. AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Ədliyyə Nazirliyinin 2020-ci ildəki fəaliyyətinə həsr olunmuş mətbuat konfransında nazirliyin Qeydiyyat və notariat baş idarəsinin rəisi **İlqar Məmmədov** bildirib.

Diqqətə çatdırılıb ki, partiyalar dövlətimizin başçısının bəyan etdiyi və yürütdüyü siyasətin nəticəsində siyasi dialoqun tərəfdaşına çevrilib. Azərbaycanda çoxpartiyalı parlament formalaşmış və bu da demokratiyanın inkişafında önəmli addımdır. Biz əksər partiyaların Vətən müharibəsi zamanı Ali Baş Komandanın ətrafında birləşdiyini şahidi olduq. Siyasi partiyaların birgə bəyanatı da Azərbaycanda yaşanan siyasi birliyin təcəssümüdür. Lakin bəzi siyasi partiyaların fəaliyyəti ümumiyyətlə yoxdur. Onlar siyasi arenada fəaliyyətdən savayı, qanunvericiliklə üzərinə qoyulmuş tələblərə riayət etmirlər.

Ana südü əvəzinə süni qida köprələrə nə "bəxş" edir?

Son dövrlərlə elmi məlumatlarda qəribə tendensiyalar müşahidə olunur. Belə ki, bəzi elmi dairələrə, alimlərə istinadla verilən məlumatlarda ən təbii qidalardan zərərli olduğu, əvəzində şokolad, şərab kimi qidaların hədsiz xeyrindən dəm vurulur. Belə məlumatlardan biri də ana südünün uşağa o qədər də faydalı olmadığı, süni vitamin komplekslərinin daha faydalı olduğu haqqındadır. Belə məlumatları kimlər və niyə yayır, məqsəd nədir? Bu yazıda bu məsəni araşdırmağa çalışacağıq.

"Ana südü zərərli, ona görə də biz uşaqlar üçün süni qida hazırlayacağıq"

Bu yaxında yayılan analogi məlumatda deyir ki, ispaniyalı və finlandiyalı alimlər ana südünün insana zərərli olması barədə araşdırma aparılıb. Araşdırmada bildirilir ki, yeni doğmuş qadının südündə 700-dən çox mikroorqanizm-zərərli bakteriyalar var. Qeyd edək ki, hər iki ölkənin alimləri bu araşdırmanı "American Journal of Clinical Nutrition"un nəzarəti altında ediblər.

Araşdırma 12 il davam edibmiş. Bu müddətdə könüllü hamilə qadınları nəzarət altında saxlayan alimlər doğuşdan sonra, bir həftəlik və bir aylıq müddətdən sonrakı dövrlərə aid süd nümunələrini toplayıblar. Yeni doğan qadınların südündə 700-dən çox bakteriya tapdıqlarını iddia edən "alimlər" bildirir ki, ana südündə indiyədək bilinəndən daha çox bakteriya var. Bu saxta alimlər deyir ki, ana südünün tərkibindəki maddələr dəqiqliklə tədqiq ediləndən sonra yeni doğulan uşaqlara eyni tərkibli qida məhsulları hazırlayacaqlar.

Qeyd edək ki, eyni alimlər bir müddət əvvəl ana südünün tərkibindəki maddələrin uşaqların allergik xəstəliyə tutulmasının qarşısını aldığı barədə də bir araşdırma hazırlamışdı. Amerika və Avropa ölkələrində belə "elmi" məlumatlara tez-tez rast gəlinir.

Rusiya mətbuatı nüfuzlu rus alimlərinə istinadla yazır ki, ana südünün 700 zərərli bakteriya daşması fikri absurddur. Belə ki, ana südünün tərkibindəki bakteriyaların uşağın inkişafında, sağlamlığında əhəmiyyətli rol oynadığını bildiren rusiyalı mütəxəssislər ana südünün heç bir halda körpəyə zərərli olmadığını, əksinə heç cür əvəz edilə bilməyəcək hədsiz xeyirli bir qida olduğunu bildirir.

Qeyd edək ki, nüfuzlu Türkiyə alimləri də eyni fikirdədir və əhalini belə saxta məlumatlara inandırmamağa, süni uşaq qidalarından aralı durmağa, körpələrinə mütləq ana südü verməyə çağırır.

Bəzi anaların südündəki zərərli maddələr nə ilə bağlıdır?

Yeri gəlmişkən xatırladaq ki, son illərdə Amerikada ən çox satılan kitablar arasında bir kitab da var. Bu amerikalı Florens Villiamson "Breasts" (Süd vəziləri) adlı kitabı idi. Kitabın müəllifi iddia edir

di ki, ən təbii qida hesab edilən ana südü zərərli maddələr ehtiva edir. İxtisasca jurnalist olan müəllif yazırdı ki, qadın döşləri südün tərkibindəki zərərli maddələri özündə saxlayır, amma bir müddət sonra o maddələri də südü ilə bərabər övladına ötürür. Öz südünü bir laboratoriyada yoxladan jurnalist yazır ki, onun südündə reaktiv təyyarənin yanacağına

tərkibində olan maddə, silikonun verdiyi kimyəvi maddələr, hormonlar üçün qəbul edilmiş dərmanların qalıqı və bu kimi xeyli sayda maddə aşkarlanıb.

Qəribədir ki, jurnalist kitabında süd verən ananın körpəsini əmizdirdiyi dövrdə nə silikondan, nə iynə-dərmandan, nə də kosmetik vasitələrdən istifadənin doğru olmadığı barədə heç nə yazmayıb. Bu da faktıdır ki, bir çox amerikalı qadın hamiləlik və əmizdirmə dövründə nə qidalanmasına, nə də yaşam tərzinə fikir vermir. Belə ki, son araşdırmalara görə hər amelikali 8 qadından 1-i ağır dərəcədə narkomandır və dünyaya gətirdikləri uşaq anadangəlmə narkotik asılılığı ilə doğulur. Bir çoxu isə alkoloq və tütün asılılığından əziyyət çəkir və onların körpələri də xəstə doğulur.

Eyni zamanda, hazır yeməklərdən, plastik qablaşdırmada olan qidalardan istifadəyə görə liderlik edən bu ölkənin qadınları hamiləlik dövründə daha çox süni qidalarla, broylar toyuğu və yumurtası, GMO ərzaqlar, şəkərli içkilərlə qidalandıqları üçün bir çoxunun dünyaya gətirdiyi uşaq zəif, çəlimsiz və xəstə olur. Jurnalist müəllif nədənsə bütün bunları yox, ana südünün zərərini yazır, amma o zərərli yaradan səbəblərin təhlükəsini yazmır.

Pediatr: Ana südünün uşağa zərərli olduğunu demək ağılsızlıqdır

Pediatr Günel Şahsuvarova

deyir ki, ana südü ilə qidalanan uşaqlarda "minigit", qulaq infeksiyaları, revmatizm, əsəb problemi, immun çatışmazlığı olur: "Siz təsəvvür edin ki, dərmanların sağalda bilmədiyi bəzi qulaq ağrılarına ana südü sağaldır, döş əməm uşaqlar çox az xərçəng xəstəliyinə tutulma riski daşıyırlar. Ana südü ilə qidalanan uşaqların immuniteti daha güclü olur. Süni qida ilə qidalanan uşaqların ana südü ilə qidalanan yaşadları ilə nisbətəndə diabet xəstəliyinə yoluxma riski var".

Həkim bildirir ki, ana südünün faydaları və əmizdirmənin əhəmiyyəti dövrümüzə daha aktualdır: "İndi qidaların əksəriyyəti təbii deyil, geni dəyişdirilmiş məhsullar yeyirik. Bunları yeyən ananın südü də olur. Ona görə həmişəlik boyunca çalışıb təbii qida-

lanmaq lazımdır. Mümkün olsa, kənd mühitində qalmaq doğuşdan sonra südü artırır. Ana südünün zərərli barədə deyilənlər absurddur, ana südünün insan orqanizminə xeyri aksiomadır, bunu inkar etmək ağılsızlıq olar".

Pediatr deyir ki, Azərbaycanda analar ana südünün xeyri barədə çox az bilirlər: "Analar daha çox məlumatlanmalıdırlar, bilməlidirlər ki, hər qaşığı ana südü uşağı bir təhlükəli xəstəlikdən qoruyur. El arasında "ağız südü" dediyimiz ilk süd isə sadəcə möcüzədir, biz ona "ilk peyvənd" deyirik".

Həkimin fikrincə, Azərbaycanda ana südü ilə qidalanma faizi qərb ölkələrindəki qədər təhlükəli səviyyədə olmasa da, qənaətbəxş deyil: "Bizdə anaların 50 faizdən çoxu övladını təbii yolla qidalandırır. Lakin normal halda bu göstərici azı 90 faiz olmalıdır. 10 faizi müəyyən (ölüm, xəstəlik və s. təbii) səbəbdən süd verə bilməyən analar təşkil edə bilər".

Ginekoloq: "Süd verən analar daha gözəl, qamətli və sağlam olurlar"

Mama-Ginekoloq Könül Qarəyeva isə əmizdirmənin qadın orqanizminə faydalarından danışdı. Həkim bildirir ki, körpəsini təbii yolla qidalandıran qadınlarda süd vəzisi xərçənginə əmizdirməyən qadınlara nisbətən 25% daha az rast gəlinir: "Çoxları doğuşdan sonra arıqlamaq üçün onlarla pəhriz menyusuna əməl edirlər, id-

man edirlər, amma yenə də fayda olur. Qadın körpəsini təbii yolla əmizdirdikdə daha sağlam formada arıqlaya bilər. Bunun səbəbi odur ki, hər gün körpəsini əmizdirən analar gün ərzində 500 kalori yandırır. Halbuki pəhrizlərlə, idmanla bu qədər kalori yandırmaq mümkün deyil".

Həkim bildirir ki, uşağını təbii yolla qidalandıran qadınlarda yumurtalıq və döş xərçəngi riski xeyli azalır: "Bundan əlavə doğuma nəzarət həbləri, uşaqlıqdaxili spirallara da ehtiyac olmur, çünki əmizdirmə dövründə analar hamiləlikdən də siqortalanırlar: "Qadınlar bəzən bəhanə edirlər ki, görünüşüm, sinəmin quruluşu dəyişir, əmizdirmək istəmirəm. Amma Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı öz hesabatında qeyd edir ki, süd verən qadınlar əmizdirməyənlərə nisbətəndə daha şux, qamətli, sağlam və uzunömürlü olurlar. Bəzən də olur ki, qadınlar süd vəzisinin deformasiya olunmasını istəmədikləri üçün, süd durğunluğu nəticəsində yaranan ağrılarından uzaq olmaq üçün süd vermək istəmirlər. Lakin bununla öz körpələrinə necə ağır zərər verdiklərini düşünməzlər".

Sosioloq: "Bu kimi "araşdırmalar"ın yalnız bir məqsədi var..."

Sağlam Cəmiyyət Hərəkatının eksperti Nübar İsmayılova bizimlə söhbətində bildirdi ki, bu cür "elmi araşdırmaların" heç bir elmi əsası yoxdur və hansısa

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikası Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "gender, ailə və demografiya məsələlərinin işıqlandırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

məqsəddə xidmət edir: "Bu kimi "araşdırmalar"ın yalnız bir məqsədi var, bunlar süni uşaq qidalarının satış faizini yüksəltmək üçün atılan addımlardır. Bu tamamilə tərxiyyətdir. Bəşəriyyət yaranandan bu günə kimi insan ana südü ilə qidalanıb. Ana südünün tərkibindəki bakteriyalar zərərli deyil, əksinə körpənin immunitetinin güclənməsinə xidmət edir. Ana sağlamsa, zərərli vərdişləri yoxdursa onun südündə zərərli bakteriyalar ola bilməz. Ana orqanizmi elə qurulub ki, öz bədənindəki, ya da qəbul etdiyi qidalardakı zərərli maddələrin südə keçməməsinə təmin edir".

Bir çox mütəxəssislər isə iddia edirlər ki, ana südünə qarşı mübarizə global dairələrin dünya əhalisinin sayının azaldılması, bir çox xalqların genetik təcavüzə məruz qoyulması planları ilə bağlıdır. Buraya ailə planlaması və boşanmaların təbliği, GMO-nun, energetik içkilərin və Cocacolanın və s. sonsuzluq yaradan məhsulların global reklamı kimi addımlar da daxildir.

Ana südü ilə süni uşaq qidasının fərqi elmi araşdırmalarda öz əksini tapır. Hələ 2008-ci ildə Ukraynada maraqlı bir araşdırma aparılmışdı. Bu ölkədə 2500 uşaq arasında aparılmış tədqiqata görə, ana südü ilə qidalanan uşaqlar zehni qabiliyyəti və yaddaşının gücünə görə sina qidalar verilən yaşadlarına nisbətən hər cəhətdən daha çox inkişaf edirlər.

Rusiyada aparılan başqa bir araşdırmada isə ağır cinayət törədən yeniyetmələrin 85 faizdən çoxunun ana südü ilə qidalanmadığı, onların süni qidalarla böyüdüüyü aşkar edilmişdi.

Türkiyədə aparılan analogi araşdırmada isə ana südü ilə qidalanan körpələrin ailəyə daha bağlı olması, fiziki və mənəvi cəhətdən daha sağlam olması aydın olmuşdu.

Yaponiyada aparılan buir ədqüiqatda isə, ana südü ilə qidalanan uşaqların dərslərdə daha yüksək nəticə göstərdiyi məlum olmuşdu. Lakin media nədənsə, belə məlumatları yox, əks məlumatları tirajlamaqda maraqlıdır.

Lalə Mehralı

“Dostluq” yatağı üzrə memorandum əməkdaşlığımızı daha da genişləndirəcək”

“2020-ci ilin yekunlarına dair müşavirədə Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın neft-qaz hasilatı, nəqli, ölkəmizin enerji potensialının daha da yüksəldilməsi istiqamətində yeniliklərin olacağı ilə bağlı anons etmişdi.

Ötən gün Azərbaycanla Türkmənistan arasında enerji sahəsində əməkdaşlığa dair Memorandumun imzalanması bu yeniliklərin ilk nümunəsidir. Çünki zəngin karbohidrogen ehtiyatlarına malik Azərbaycanla Türkmənistan arasında münasibətlərin, əməkdaşlığın inkişafı təkcə bu ölkələr üçün deyil, həm də bütün Mərkəzi Asiya, Xəzər, Qafqaz regionları üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir”. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Məşhur Məmmədov bildirib.

M.Məmmədov qeyd edib ki, əsas Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan Azərbaycanın enerji strategiyası uzaqgörənlik, effektiv qərar qəbul etmə və koordinasiya fəaliyyət planı üzrə Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla icra olunur: “Yanvar ayının 21-də Azərbaycanla Türkmənistan arasında yüksək səviyyədə əldə olunmuş razılaşmaya əsasən, Aşqabad şəhərində “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmənistan Hökuməti arasında Xəzər dənizində “Dostluq” yatağının karbohidrogen resurslarının birgə kəşfiyyatı, işlənməsi və mənimsənilməsi haqqında Anlaşma Memorandumu” imzalanması bunun reallığıdır: “Tarixi Anlaşma Memorandumunun imzalanması ölkələrimiz arasında əlaqələrin yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu təsdiqləyir. Anlaşma Memorandumunun imzalanması ilə bağlı keçirilən videokonfrans formatında görüşdə hər iki ölkənin prezidenti ikitərəfli dostluq əlaqələrinin, qarşılıqlı faydalı tərəfdaşlığın yüksələn xətt üzrə genişlənməkdə olduğunu qeyd etdilər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu günkü sənədi tarixi sənəd adlandıraraq deyib: “Azərbaycan və Türkmənistan ilk dəfə olaraq Xəzər dənizindəki yatağın mənimsənilməsi üzrə birgə işə başlayır və bu yataq, həmin yataqdakı iş ölkələrimizi və xalqlarımızı daha da yaxınlaşdıracaq, həm Türkmənistan, həm də Azərbaycan xalqlarına xeyir gətirəcək”.

Millət vəkili onu da vurğulayıb ki, yatağın “Dostluq” adlandırılması hər iki ölkə arasında dostluğun, qardaşlığın, qarşılıqlı əlaqələrin həm də tarixi etnik-dini ənənələrə söykənməsinin bariz nümunəsidir: “Anlaşma

Memorandumunun imzalanması hər iki ölkə üçün mühüm tarixi hadisədir. Azərbaycanın “Kəpəz”, Türkmənistanın isə “Sərdar” adlandırdığı bu yatağın dünən imzalanmış Anlaşma Memorandumu ilə “Dostluq” adlandırılması bir daha bu birliyin rəmzi mənə daşdığına təsdiqləməklə iki ölkələr arasında formalaşmış dostluğun, qardaşlığın, birgə əməkdaşlığın və dialoqun simvolu olmaqla yanaşı, bu sənədin imzalanması yataqdan hasil olunacaq neft və qaz Azərbaycanın mükəmməl və əhatəli infrastrukturunu və ixrac kəmərləri vasitəsilə daşınacaq. Həmçinin, neft və qaz ixracatçısı olan Azərbaycanın həm tranzit ölkə kimi əhəmiyyətini, həm də Azərbaycanla Türkmənistan arasında energetika və nəqliyyat-kommunikasiya sahələrində əməkdaşlığın yeni mərhələyə qaldırılmasında da çox önəmli olacaq. Bir sözlə, bu tarixi sənəd Xəzər dənizinin sülh, mehriban qonşuluq və dostluq dənizi olması ideyasını möhkəmləndirir, Xəzərdə əməkdaşlıq və qarşılıqlı etimad mühitinin gücləndirilməsinə töhfə verməklə yanaşı, hər iki ölkə üçün pozitiv iqtisadi təsirləri olacaq.

Azərbaycan Prəzidenti İlham Əliyev cənablarının dediyi kimi: “Əminəm ki, biz milli maraqlarımızın təmin edilməsi üçün gələcəkdə də beynəlxalq arenada fəal qarşılıqlı əlaqə saxlayacağıq”.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

65 yaşdan yuxarı 176 məhkum azad olunub

Cəzaların icrası sahəsində mühüm tədbirlər həyata keçirilib. SİA-nın məlumatına görə, bunu dünən keçirilən mətbuat konfransında Ədliyyə Nazirliyinin Cəzaların icrasına nəzarət üzrə müfəttişliyinin rəisi Malik Ələkbərov deyib.

O bildirib ki, məhkumların hüquqlarının müdafiəsi, ərzaq və tibbi təyinatı, onların müalicəsi ilə bağlı məsələlər diqqətdə saxlanılıb: “COVID-19 infeksiyasının yayılmasının qarşısını almaq üçün yaradılan monitorinq qrupu müəssisələrdə vəziyyəti araşdırıb, məhkumların sağlamlığı ilə bağlı tədbirlər görüldü. Cəzaların humanistləşdirilməsi ilə bağlı ötən il də lazımı tədbirlər görüldü. İndiyə qədər amnistiya ilə 8149 nəfər azadlığa buraxılıb. Pandemiya dövründə cəzaçəkmə müəssisələrində yaşı 65-dən yuxarı olan məhkumların cəzadan azad olunması ilə bağlı 176 nəfər əfv edilib. Əfv olunanlardan iki nəfər ömürlük məhbus olub. Onların hər biri test nümunələrinin

di və siyasi çöküş prosesi ilə baş-baş qalıb.

Üstəlik, bu proses get-gedə dərinləşir. Xaos daha da irəliləyir. Ermənistan o qədər bədbəxt ölkədir ki, artıq onu heç kim xilas edə bilməz. Nə sahibləri, nə də idarəçiləri”.

Madridə qonaq getmək qadağan olundu

İspaniya hakimiyyəti yanvarın 25-dən etibarən Madridə komendant saatını sərtləşdirib. “El Pais” qəzetinin yazdığına görə, bazar ertəsindən etibarən şəhərdə komendant

saatı bir saat tez - yerli vaxtla saat 22:00 - da başlayacaq və səhər saat 6:00-a qədər davam edəcək. Kafe, restoran və mağazalar daha tez -

saat 21:00-da bağlanacaq. Bu qadağalar azı iki həftə davam edəcək.

Bundan başqa, yerli sakinlərə evlərinə qonaq çağırmaq qadağan edilib. Digər şəxslərlə görüşməyə yalnız küçədə və ictimai yerlərdə icazə verilir, lakin dörd nəfərdən artıq qrup şəklində toplanmaq olmaz.

Mart ayında Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı COVID-19 virusunun yayılmasını pandemiya elan edib. Pandemiyanın statistikasını aparan Worldometer saytının məlumatına əsasən, indiyədək İspaniyada 2 milyon 603 mindən çox insan koronavirusa yoluxub, 55 min 441 nəfər isə infeksiya səbəbindən həyatını itirib.

Ermənistan məhvə gedir”

Ermənistan heç vaxt müstəqil dövlət olmayıb və olmayacaq. Çünki lazımi iqtisadi imkanlara malik olmayan bu ölkənin “başbilənlərinin” şüurlarında formalaşan “Böyük Ermənistan” xülyası və millətçilik ideologiyası erməni xalqını daimi kimsəə söykənməyə, əyilməyə vadar etmişdir.

Bu sözləri SİA-ya verdiyi açıqlamasında Milli Məclisin Aqrar Siyasət Komitəsinin sədri, millət vəkili Tahir Rzayev deyib. Komitə sədri qeyd edib ki, xarici havadarlarının köməyi ilə tarixi Azərbaycan torpaqlarında yaradılan bu dövlətin mayası təcavüzkarlıqla, riyakarlıqla, kələklə yoğrulduğundan, o həmişə işğala, terrora, başqalarının torpaqlarını zəbt etməyə can atmış və sözsüz ki, bu yolda öz havadarlarına arxalanmışdır.

“İndi dövrən dəyişmişdir. Boş xülyalar, yalan vədlər, saxta vətənpərvərlik, boğazdan yuxarı bəyanatlar, çağırışlar keçmir. Əgər dövlət iqtisadi cəhətdən inkişafdadırsa, müstəqil siyasət yeridə bilirsə, beynəlxalq nüfuza malikse o güclüdür. Bu baxımdan, Ermənistan çıxılmaz vəziyyətdədir, ölkədə bütün sahələrdə xaos, özbaşınalıq, siyasi və iqtisadi gərginlik hökm sürür. Bir çox analitiklər, siyasətçilər Ermənistanın belə bir vəziyyətə düşə bi-

ləcəyi etimalını hələ bir neçə il bundan qabaq proqnozlaşdırsalar da, təcavüzkar ölkə öz çirkin əməllərindən əl çəkmədi, Azərbaycan ərazilərini işğal altında saxlamaqla bütün regional layihələrdən kənarda qaldı, beynəlxalq aləmdə nüfuzunu itirdi, həm də havadarlarına xəyanət etdi, onların etimadını doğrulda bilmədi. Kim bir balaca yardım göstərdisə, onun yanında özünə yer tapdı. İmkan və vəsaiti olmadığı halda meydan oxudu, Azərbaycanın yeni ərazilərini işğal etmək həvəsinə düşdü. Ancaq tutarlı cavab aldı. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan Cənab İlham Əliyev

vin düşünlü müsiqəti, ordumuzun rəşadətli hücumları, xalqımızın həmrəyliyi və birliyi sayəsində Ermənistan ordusu tamamilə məhv edildi və düşmən təslim oldu. Belə olan halda Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərləri ölkəni xaosdan, daha böyük bəlalardan xilas etmək üçün əməlli-başlı fikirləşməli, millətçilikdən, təcavüzdən əl çəkməli, daxildə sabitlik yaratmalı idilər. Ancaq bunların heç biri baş vermir. Yenə də erməni siyasətçiləri, hakimiyyətə gəlmək istəyənlərin çoxu köhnə havaya oynayırlar, “Artsax”, “Böyük Ermənistan” deyə-deyə bir-birlərini qırırlar, gecəli-gündüzlü mitinqlər təşkil edirlər, aralarında satqın, günahkar axtarırlar, özləri haqqında olmanın xülyaları uydururlar.

Bu hərəkətlər, əməllər sözsüz ki, Ermənistanın məhvə hesablanmışdır. Bunu erməni xalqına rəhbərlik etmək istəyənlər yaxşı bilirlər. Onu da bilirlər ki, onlara dövlət, xalq yox vəzifə, var-dövlət, kimsəə yarımaq, əyilmək, yaltalamaq lazımdır. Koçaryanın, Sarkisyanın, Paşinyanın təmsalında bu aydın görünür”, deyərək Tahir Rzayev bildirib.

İnam Hacıyev

44

gün davam edən Vətən müharibəsi Müzəffər Ordumuzun Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi, rəşadətli əsgər və zabitlərimizin misilsiz qəhrəmanlıqları nəticəsində möhtəşəm zəfərimizlə başa çatdı. Mənfur düşmən tapdağı altında inləyən doğma və əzəli torpaqlarımız 30 illik işğaldan azad olundu. Təcavüzkar Ermənistan aldığı sarsıdıcı və ağır məğlubiyyətini etiraf edərək, kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur edildi. Belə ki, şərəf tariximizin qələbə salnaməsinə yazılan 10 noyabr 2020-ci il tarixi bütün dünyaya göstərdi və sübut etdi ki, Azərbaycan dövləti və xalqı yenilməzdir, qalibdir!

Lakin daha bir tarixdə - 11 yanvar 2021-ci ildə atılan növbəti addım Azərbaycanın yalnız hərbi deyil, həm də diplomatik qələbə qazandığını isbat etdi. Bəllidir ki, bu tarixdə Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan dövlət başçılarından üçtərəfli görüşü keçirildi və sözügedən görüşdə əldə edilən bəyannaməyə əsasən, işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda həlli vacib məsələlərin icrasının tezliklə həyata keçirilməsi barədə mühüm razılıq əldə olundu. Məhz hərbi qələbədən sonra əldə edilən bu razılıq Azərbaycanın və regiondakı ölkələrin iqtisadi imkanlarını daha da artıracaq, habelə növbəti perspektivləri müəyyən etməyə geniş imkanlar yaradacaq.

Ümumiyyətlə, tarixi qələbə beynəlxalq müstəvidə Azərbaycanın nüfuzunu daha da artırdı və əbəs deyil ki, ölkəmizə dost olan ölkələr də işğaldan azad edilmiş bölgələrimizdə tikinti-quruculuq, abadlıq və bərpa işlərinə başlayacaqlar.

Digər tərəfdən, o da məlumdur ki, dünyanın sülhsevər, mütərəqqi, ədalətli siyasət aparıcı çoxsaylı ölkələri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin diplomatik, taktiki və uzaqgörən siyasətini dəstəklədi. Həmişə Azərbaycanın yanında olan, onun haqq işini dəstəkləyən qardaş Türkiyə, Pakistan və digər bir sıra Azərbaycansevər dövlətlər son ana qədər bizimlə birgə addımları sübut etdilər. Xüsusilə qardaş Türkiyə Azərbaycanı birmənalı şəkildə dəstəklədi və hazırkı mövcud proseslərdə də iki qardaş ölkə koordinasiyalı şəkildə əməkdaşlıqlarını ən mükəmməl dərəcədə davam etdirməkdədirlər.

Qarşıda isə ölkəmizi və xalqımızı daha böyük və daha nəhəng qələbələr, zəfərlər gözləyir. Bu qələbələrin hər biri söz yox ki, Azərbaycanın əsaslı güclənməsi reallığına öz təfəvvülünü verməsi ilə yanaşı, ölkəmizin istər Cənubi Qafqaz regionunda, istərsə də Avropa məkanındakı mövqelərini gücləndirir, şaxələndirir, bu mövqeləri dünya miqyasına çıxır.

Lakin hər zaman olduğu kimi, bu dəfə də ölkə Prezidentinin, dövlətimizin, bütövlükdə isə xalqımızın əldə etdiyi uğurları həmişəki kimi yenə də xəyanətçilik və satqıncılıq yolu tutan radikal müxalifət "liderlərini" narahat edir, təlaşlandırır, uğurlu perspektivlərə düşmənlərimiz qədr münasibətini bəsləyir, qazanılan real uğurlara müxtəlif ürekləndirici cəhdlər ilə kölgə salmağa çalışırlar. Antimill şura daxilində daim xarici düşmənlərə işlədiklərini gizlətməyən bu ünsürlər toplumu və onların "lideri" olan AXCP sədri Əli Kərimli nailiyyətləri aşağılatmağa, kışkırtmağa, ləkələməyə çalışırlar. Üstəlik, Azərbaycan dövlətinin ən münbit münasibətlər qurduğu ölkələrlə arasını pozmağa cəhdlər göstərən bu ünsürlər hətta daha irəliyə gedərək, guya ölkə Prezidentinin Türkiyəyə qarşı soyuq, ikili standart siyasəti apardığını iddia edirlər. Guya Qarabağla bağlı razılaşmalarda Türkiyənin kənarlaşdırıldığını, ümumiyyətlə, qardaş ölkənin bu məsələdə rolununu olmağın iddia edilir, hətta o da bildirilir ki, sən demə Türkiyə Azərbaycanı - Qarabağda baş verənlər barədə guya türk təbliğatçıları vasitəsilə məlumatlandırmış və s. Şübhəsiz ki, belə saxta iddialar tamamilə yalandır və heç bir ciddi arqumentlərə söykənmir. Sadəcə, görünən budur ki, "bir millət, iki dövlət" prinsipinə sadıq qalan Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığını həzm edə bilməyən ermənipərəst qüvvələr yenidən xarici missionerləri vasitəsilə radikal müxalifət "liderlərinə", əsasən də Əli Kərimliyə sifariş yollayıblar. Çünki yaxşı bilirlər ki, belə bir siyasi əlaqəsizliyi, xəyanəti öz dövlətinə və xalqına edə biləcək ilk adam məhz odur - AXCP sədri Əli Kərimli!

Lakin biz dərinə varmadan sadəcə sual edə bilərik ki: əgər Türkiyə dövləti danışıqlar masasında deyildisə ərazidəki hərbi əməliyyatlara, təhlükəsizliyin qorunub saxlanılmasına nəzarət üzrə Türkiyə-Rusiya Monitorinq Mərkəzinin yaradılması ideyası haradan və necə qaynaqlandı? Yaxud, 11 yanvar Moskva görüşü Türkiyə və Rusiya prezidentləri arasında müzakirə edildi

və həmin müzakirədə Türkiyə-Azərbaycan maraqları xüsusilə nəzərdə alındısa, yuxarıdakı iddiaların yalan olması özü-özüyündə isbatlanmırmı? Söz yox ki, bütün bunlardan məlumatlı olan Əli Kərimli özünəməxsus və ürekləndirici xislətinə uyğun olaraq ictimaiyyəti rəyi çəsdirməyə, guya iki ölkə arasında "soyuqluğun" olduğu fikrini təqdim etmək istəyib. Amma alınmayıb, bundan sonra da alınmayacaq!

Bu gün sağlam düşüncəsi olan istənilən şəxs yaxşı bilir və dərk edir ki, ümumiyyətlə, kimliyindən asılı olmayaraq Türkiyəyə qarşı bu cür yersiz fikirlər sələndirmək yolverilməzdir. İndi Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri daha çox yüksək səviyyədedir və bu münasibətlərin möhkəmləndirilməsinə illər sərf olunub. O cümlədən, 44 günlük müharibə də bir daha onu göstərdi ki, türk qardaşlarımız sonadək yanımızdadırlar. Bu barədə qardaş ölkənin prezidenti cənab Rəcəb Tayyib Ərdoğan'dan başda olmaqla bütün yüksək vəzifəli şəxsləri, diplomatları bəyanatlar verdilər və bu bəyanatlar indi də səslənməkdədir. Və əgər kimlərsə Əli Kərimlinin təmsalindəki yalanları, böhtanları, şərəfləri özünə inandırıcı görürsə, demək ki, onun qədər öz dövlətinə, xalqına, millətinə böyük xəyanət etmiş olur!

O da əbəs deyil ki, bu gün Azərbaycan və Türkiyə arasında olan çoxşaxəli əməkdaşlıq, mütəfiqlik və iş birliyi dünyanın başqa heç bir digər dövlətləri arasında mövcud deyil. İstər daha əvvəllər keçirilən birgə hərbi təlimlər, istərsə də indi qardaş Türkiyədə baş tutacaq qış hərbi təlimləri də yalançıları, uydurmaçıların saxta fikirlərini tamamilə alt-üst etməkdədir. Bu gün Azərbaycan dövləti Türkiyə ilə münasibətləri fonunda çalışır ki, hərbi əməkdaşlıq daha da genişləndirilsin, türk əsgərləri Qarabağa gəlsinlər, Şuşada, Laçında, Kəlbəcərdə Azərbaycan əsgərləri ilə çiyin-çiyinə dayanınsın və istənilən düşmənin cavabını anındaca versinlər.

Əfsuslar olsun ki, öz "ənənə"sinə sadıq qalan dağıdıcı, xəyanətəkar və sözlən əsl mənasında bitmiş, tükənmiş ünsürlər bu məsələdə də dövlətimizə qarşı düşməncilik mövqeyi sərgiləməkdədirlər. Belə ki, istər ölkə daxilindəki, istərsə də xaricdəki bezi antimill qüvvələr, "beşinci kolon" nümayəndələri, ictimaiyyəti manipulyasiyaya məruz qoymaq üçün təxribat və dezinformasiya xarakterli məlumatlar yaymağa cəhd edirlər. Təbii ki, sapı özümüzədən olan baltaların bu səyləri xidmət etdikləri xarici anti-Azərbaycan dairələrin siyasi sifarişlərinə əsaslanır - bunu isə yenidən sübut etməyə ehtiyac da yoxdur. Necə deyərler, hər şey göz önündədir!

Belə olan halda daha bir amil ondan ibarətdir ki, xainlər yığnaqlarının bu gün Qarabağ barədə danışımaq üçün heç bir haqqı sahib deyillər. Əslində bu mövzuda danışımaqların heç bir mənəvi haqları çatmır. Çünki bu satqın ünsürlər Vətən müharibəsinin ilk günündə Ali Baş Komandanın və ordumuzun qələbə əzmi fəaliyyətinə də həmrəylik dəstəyi ifadə etmədilər. Halbuki, ölkədə fəaliyyət göstərən 50 partiya rəhbəri siyasi baxışlarından asılı olmayaraq, müharibə ilə bağlı birgə həmrəylik bəyanatı imzalayaraq özlərinin birmənalı dəstək fikirlərini ifadə etdilər. Otən 44 gün ərzində də özünü "Milli Şura" adlandıran "beşinci kolon" missionerləri bu bəyanata qoşulmadı. Əksinə 10 noyabr bəyannaməsindən sonra yanlış bəyanatlarla ermənipərəst qüvvələrin Azərbaycana qarşı mövqeyinə uyğun satqıncılıq tezisləri ilə çıxış etdilər. Çox şübhəsiz bütün bu iyrenc siyasətin mənbəyi "beşinci kolonun" xarici himayədarları tərəfindən qaynaqlanırlar. Ancaq onların da qatarları işğalçıların qatarları kimi çoxdan gedib...

Antimill şura xain və satqın siması ilə düşmən dəyirmanına su tökməkdə davam etməkdədir. Əslində özlərinin ifrat siyasətləri ilə məskalanmağa çalışan radikal ünsürlər unutmamağıdır ki, vaxtilə məhz onların yarımçıq və səriştəsiz siyasəti nəticəsində əzəli torpaqlarımız düşmən tapdağı altına düşmüş və milyondan ar-

Sapı özümüzədən olan baltalar: iyrenc oyunların ermənipərəst alətləri

tıq soydaşımız yurd-yuvasından qovulmuş, erməni vandalları maddi və mənəvi mədəniyyətimizə sağalmaz yaralar vurmuşdur.

Bəli, 44 günlük zəfər yürüşü... Bu, heç də adi yürüş deyildi. Bu yürüş tarixşünaslığımızın iki əsrlik münasibəti dövrünə son qoyan, tarixin axarına yeni nizam verən, iki yüz ildə itirilən torpaqların geri qayıdış zəfəri idi. Bu qayıdış haqqın geri qayıdışı idi. Bu qayıdış Ali Baş Komandanın müdrik siyasətinin, uzaqgörənliyinin nəticəsi idi. Bu qələbə ölkə rəhbərinin qurduğu müzəffər Azərbaycan Ordusunun qələbəsi idi. Düşmən tapdağında olan torpaqlarımızın hər qarışının şəhid qanı və canı ilə qayıdışının qələbəsi idi. Xalqın həmrəyliyinin, milli birliyinin, ölkə rəhbərinə inam və güvəninin qələbəsi idi. Bu tarixi qələbəni xalqımız başqalarının yardımı, güclü dövlətlərin siyasəti ilə deyil, öz müdrik rəhbərinin başçılığı, azərbaycan əsgərinin şücaəti, qəhrəmanlığı, şəhədinin qanı ilə qazandı. Azərbaycan və Qafqazın incisi Şuşanı piyada döyüşləri ilə, daşına bilən ağır sursatlarla, duman içində, göz-gözü görməyən çətin hava şəraitində dağlardan keçərək qayıtdı. Azərbaycan əsgəri Şuşanı PUAsız, tanksız, artilleriyasız işğaldan azad etdi!

Vətən müharibəsi dövründə "beşinci kolon" Azərbaycan Ordusunun məğlub olacağını düşündü. Ancaq Vətən müharibəsində ordumuz düşməni darmadağın etdi, torpaqlarımız işğaldan azad edildi. Şübhəsiz ki, qələbəmiz xarici düşmənlər kimi "beşinci kolonu" da meyus edib. Onlar bunu gözləmişdilər. İndi "beşinci kolonun" yenidən fəallaşmasının səbəblərindən biri də məhz budur...

Tarixi qələbə milli kimliyimizi, birliyimizi, gücümüzü və əzmimizi bütün dünyaya göstərdi. Artıq dünya, liderimiz və xalqımız arasında necə möhkəm və sarsılmaz inamın varlığını şahidə oldu. Həm də bu tarixi qələbə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Azərbaycanın əsas hissəsi olan quru yollarla birləşdirilməsinə təmin etdi. O quru yol ki, bərpası ilə ermənilərin ağır-acısını əsrlərlə unudurmayacaq. Bəli, Ermənistan artıq həmrəy deyildir, həm də siyasət meydanında məğlub tərəfdərdir. Və nə qədər çox təxribatçılığa yol açsa bir o qədər çox uçuruma yuvartılacaq. Necə ki, hazırda İrəvanda siyasi proseslər idarəolunmaz hala çatıb, ictimai-siyasi böhran dərinləşib. Ermənistan iqtisadi uçuruma üz-üzə dayanıb. Azərbaycan isə tarixi ədalətli, beynəlxalq hüququ bərpa edərək qələbənin sevincini yaşayır. O qələbəni ki, milli birliyi, həmrəyliyi və əsgərinin döyüş zəfəri, qanı və canı ilə qazandı. Bir sözlə, biz ədalət mübarizəmizi, tarixi və ilahi ədalət uğrunda savaşıımızı Ali Baş Komandanımızın vədində sadıq qalaraq qazandıq. Necə ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev 17 il öncə verdiyi "Biz o torpaqlara qayıdacağıq", "Mən hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidenti olacağam" vədlərinə sadıqdır.

Lakin bu əsnada xainlər toplumunun yalnız Qarabağ qələbəsi reallığında deyil, istənilən digər uğurlu məsələlərdə də öz xarici ağalarının çıxarlarına işləməkləri barədə ikir bildirmək yerinə düşərdi. Məsəl üçün, siri deyil ki, istər burada, istərsə də xaricdə oturub Azərbaycanda pandemiya qarşı mübarizə istiqamətində həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlərin üzünə kölgə salmağa çalışan antimill ünsürlər bu istiqamətdə də səylər göstərirlər. Amma onların səyləri də iflasa məhkumdur. Hazırda əksər ölkələr kimi, Azərbaycan dövləti də global pandemiya şəraitində profilaktik və mübarizə xarak-

teri zəruri, təxirəsalınmaz tədbirlər həyata keçirir. Ölkəmizdə ilk yoluxma qeydə alındığı andan etibarən respublikamızın müvafiq qurumları koordinasiya olunmuş şəkildə fəaliyyət göstərirlər. Şübhəsiz ki, yaranmış vəziyyətdə dövlətimiz əhəlinin sağlamlığının təmin edilməsini əsas məqsəd kimi qarşıya qoyub və ötən müddətdə görülən qabaqçılıq tədbirlər, tətbiq olunan karantin rejimi bu pandemiyanın miqyasının genişlənməsinin qarşısının alınmasına, vətəndaşların təhlükəsizliyinin təmin olunmasına yönəlib. Əfsuslar olsun ki, öz "ənənə"sinə sadıq qalan dağıdıcı ünsürlər bu məsələdə də dövlətimizə qarşı düşməncilik mövqeyi sərgiləməkdədirlər. Xüsusilə, xaricdəki anti-azərbaycan qüvvələrin direktivləri ilə hərəkət edən Cəmil Həsəni, Qubad İbadoğlu, Sevinc Osmanqızı, Qənimət Zahid və onlar kimi digər antimill ünsürlər Azərbaycanda pandemiyanın təsirlərini minimuma endirilməsi yönündə atılan addımları görməzdən gəlir, dövlətin öz vətəndaşlarının sağlamlığı və təhlükəsizliyinin təmin olunması ilə əlaqədar həyata keçirdiyi tədbirlərin üzünə kölgə salmağa çalışırlar. Hətta iş o yerə çatıb ki, həmin antimill ünsürlər karantin rejimi çərçivəsində müəyyənləşdirilmiş qaydalara əməl etməyənlərə, asayışı qoruyan polislərə qarşı çıxaraq dövlətin qanunları pozanlara belə haqq qazandırır, digər şəxsləri də bu cür qanunsuzluqlara yol verməyə çağırırlar. Bu isə həmin antimill ünsürlərin təxribat cəhdi olmaqla yanaşı, ölkəmizdəki vətəndaş-dövlət birliyinə zərbə vurmaq səyidir. Şübhəsiz ki, hazırda yaşadıqları və ya "qonaq olduqları" ölkələrdə tətbiq olunan qaydalara sözsüz tabeçilik göstərən həmin ünsürlərin ölkəmizə münasibətdə bu cür "dil pəhləvanlığı" etməsinin arxasında bir sıra məqamlar dayanır. Belə ki, həmin antimill ünsürləri narahat edən amil Azərbaycanda yeni növ koronavirus infeksiyasının geniş yayılmasına qarşı səmərəli tədbirlərin həyata keçirilməsi, kütləvi ölümlərin baş verməsi, dövlətin öz vətəndaşlarının sağlamlığı və təhlükəsizliyini qorumaq üçün qətiyyət nümayiş etdirməsi, eləcə də xalqımızın milli həmrəylik nümunəsi ortaya qoymasıdır.

Onlar həm ölkəmizdə, həm də dünyanın istənilən yerində Azərbaycana pislik etmək arzusu ilə yaşayırlar, ünvanımıza çirkab püskürürlər. Planetin harasında anti-azərbaycan qüvvələri təmsil edən bir ünvan tapılırsa, dərhal onun dəyirmanına su tökürlər ki, ölkəmiz əleyhinə daha çox şər, böhtan üyüdülsün. Öz xalqına uğursuzluq arzulayan, öz vətəni xaos, anarxiyaya sürükləməyə çalışan, öz dövlətinin problemləri üzənlərinə qarşı çalışan adamları atdığı addımlar müxalifətçilik prinsipləri ilə deyil, düşməncilik münasibətləri ilə üst-üstə düşür.

Bəs onlar daha kimdirlər? Öz xalqına uğursuzluq arzulamaqdan yorulmayan uğursuz "Milli Şura" təmsilçiləri! Onun çətiri altına sığınmış, hansısa konkret səhvinə görə işdən qovulmuş və imkan tapan kimi ölkədən çıxıb "ana müxalifət"ə çevrilmiş keçmiş vəzifə sahibləri. Bir də, hətə "macərə axtarmaqda olan" beyniqanlı söyüş müxalifətçiləri. Azərbaycan bu gün dövlətçiliyini möhkəmləndirməsi yolu ilə inamla irəliləyir, sosial-iqtisadi sahələrdə dinamik inkişaf təmin edilir, xalqın mənəfiyi ciddi şəkildə qorunur, xalq-iqtidar birliyi dönməz xarakter alır, beynəlxalq aləmə inteqrasiya güclənir, qlobal layihələr uğurla gerçəkləşdirilir. Bütün bunlara görə narahatlıq hissi keçirən ermənipərəst dairələr əndişələnlər, müxtəlif vasitələrlə ölkəmizə təzyiq etməyə çalışır, "beşinci kolon"u maliyyə dəstəyi göstərməklə, habelə digər şirikləndirici metodlarla ayrı-ayrı siyasi qüvvələri ələ alır, dövləti zəiflətmək, konstitusiyaya quruluşunu dəyişmək üçün dəridən-qabıqdan çıxırlar. Şübhəsiz ki, belə bir yolla məkrli niyyətin Azərbaycanı reallaşdırılması mümkün deyil. Çünki, qeyd etdiyimiz kimi, dövlətimiz ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərindəki kimi gücsüz, kövrək vəziyyətdə deyil, həm siyasi, həm də iqtisadi cəhətdən güclənib, beynəlxalq dairələrdə nüfuz sahibinə çevrilib və ən başlıcası, iqtisadi və siyasi böhran sularında üzən üçrəngli qələbə bayrağı, Azərbaycan adlı gəminin sükanı etibarlı əllərdədir.

Abil Ağasəfov,
Yeni Azərbaycan Partiyası Qəbələ Rayon
Təşkilatının sədri

Paşinyan elə bir "xəşil çalib" ki...

“Özgülə quyu qazan özü düşər” deyiblər. Məsələ burasındadır ki, ermənilər işğalın davam etdiyi 30 ilə yaxın müddətdə bizim üçün qazdıqları quyuya bu gün özləri düşürlər. 44 günlük müharibədən ordusu darmağın olma vaxtında çıxan Ermənistanda cəmiyyətin bütün sahələrində dərin böhran yaranıb. Sosial narazılıqlar, hakimiyyət böhranı, çəkişmələr, paytaxtda dövlət binalarına hücumlar partlayan mina effekti verir və partlayışlar sıralanır.

Biabırçı məğlubiyyət təbii olaraq Ermənistan hakimiyyətini və xalqını möhkəm çalxalayıb. Hazırda düşmən ölkədə kütlələri idarə edə bilən lider yoxdur. Ermənilər nə qədər axtarırlarsa, axmaq Paşinyandan ağıllı adam tapmırlar, ona görə də ölkədə hərki-hərklidir. Nəticədə hakimiyyət davası, daxili çəkişmələr, bir-birini həzm edə bilməmək və günahkar axtarışı, qarşılıqlı ittihamlar hazırda Ermənistanı vətəndaş müharibəsi vəziyyətinə gətirib. Bundan istifadə edən bir dəstə revanşist ortalığa atılaraq guya əsl vətənpərvər olduqlarını, millət üçün çalışdıqlarını nümayiş etdirmək məqsədilə yeni müharibə çağırışları edir, 10 noyabr kapitulyasiya sənədinin müddəalarını yerinə yetirməməyə çağırırlar. Ancaq onlar yaddan çıxarırlar ki, Ermənistan ordusu canlı qüvvəsinin 40 faizə qədərini, hərbi texnikasının isə 80 faizini itirib, ölkə dərin iqtisadi böhran içərisində çapalayır, yeni Azərbaycanla yeni müharibə aparmağa hərbi gücü qalmayıb. Qısaca desək, yeni müharibə çağırışı gicbəsərlikdən başqa heç nə deyil.

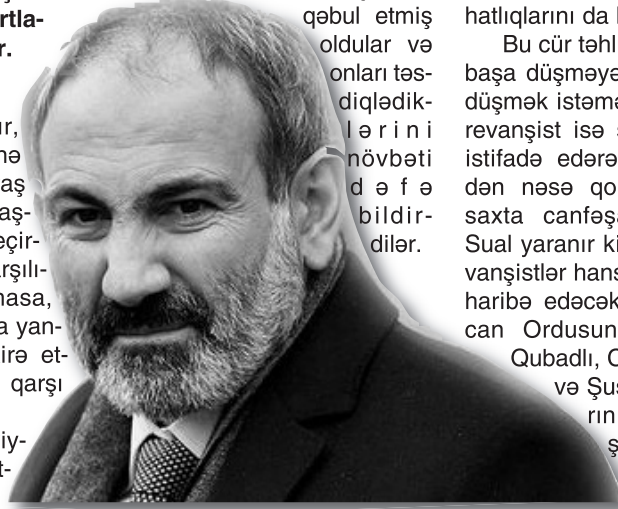
Bəs bu hüllükbaz revanşistlər kimlərdir? Bunların bir qismi xaricdə yaşayan hərbi erməni hampaları, bir qismi vəzifə əldə etməyə çalışan tamahkar karyeristlər, bir qismi qara ləbbədəli ağılsız papazlar, digərləri isə hişkəli millətçilərdir. Onlar normal düşüncə tərzinə malik olmayan zombiləşdirilmiş avantüristlərdir desək, səhv olmaz. Tək-tək ağılı başında olanlar isə onlar tərəfindən təhdid edilir, ölümlə hədələnilirlər.

Bir neçə gün əvvəl erməni ziyalı İxşan Verdyan ölümlə hədələndiyini bildirib. Səbəb onun qonşu Türkiyə və Azərbaycanla münasibətləri normallaşdırmağın vacibliyini söyləməsi, düşmənçiliyə son qoyulmasına, iqtisadi əlaqələrin qurulmasına çağırış etməsi olub: “Mənə dedilər ki, Hrant Dinkitürklər yox, ermənilər öldürüb. Dedilər ki, səni də öldürəcəyik. Çünki özünü onun kimi aparırsan”. Əgər dedikləri doğrudursa, bu, yalnız bir toplumu milli faciəsinə bəyənən bir şey deyil. Adam xalqına tamamilə məhv olmamaq üçün yol

göstərməyə çalışır, düşmənçilik əvəzinə sülhü seçməyi, savaş açmağı deyil, anlaşmağı sınaqdan keçirməyi təklif edir. Qarşılığında heç olmasa, adamın doğru və ya yanlış dediyini müzakirə etmək əvəzinə ona qarşı savaş açırlar.

Ən yüksək səviyyədə irəliləyən it-

sina da çalışdı. Məsələ səsə qoyulsa da, buna nail ola bilmədilər. Bəyanatın müzakirəsinin lehinə 40, əleyhinə isə 73 deputat səs verdi və faktiki olaraq Ermənistan parlamenti Bəyanatı müzakirə etməkdən imtina etdi. Yəni bütün şərtləri qəbul etmiş oldular və onları təsdiqlədilər.

al durumu acınacaqdır, çünki müharibə ölkəni diz çökdürüb, Ermənistan problemlərdən yaxa qurtarmaqda acizdir. Belə acı etiraf bir çox yüksək vəzifəli şəxslərdən də eşidilir. Hətta bəzilər Ermənistanın dövlətçiliyini itirməsi təhlükəsindən narahatlıqlarını da bildirirlər.

Bu cür təhlükəli vəziyyəti başa düşməyən və ya başa düşmək istəməyən bir dəstə revanşist isə şəraitdən sui-istifadə edərək hakimiyyətdən nəsə qoparmaq üçün saxta canfəşanlıq edirlər. Sual yaranır ki, bu səfeh revanşistlər hansı ordu ilə müharibə edəcəklər? Azərbaycan Ordusunun Zəngilan, Qubadlı, Cəbrayıl, Laçın və Şuşa 2yumuqlarını” “yeyərək” şil-küt olan və nokautdan

tiham isə Nikol Paşinyana məxsusdur. Baş nazir müharibədəki rüsvayedicə məğlubiyyətdən sonra “44 günlük müharibədə məğlubiyyətin kökləri” adlı məqalə yazıb. Ermənistan baş nazirinin rəsmi saytında yerləşdirilən bu məqalədə Ermənistan diplomatiyasının, silahlı qüvvələrinin məğlubiyyətinin səbəbləri, Ermənistanı hazırda acınacaqlı vəziyyətə aparan yol barədə danışılır. Paşinyan mövcud vəziyyətin əsas səbəblərinin Koçaryan-Sarkisyan cütlüyü olduğunu bildirir. Paşinyan, eyni zamanda, uzun illər danışqların imitasiya xətinə aparıldığını da etiraf edir. O bildirir ki, atəşkəsin qüvvəyə mindiyi 1994-cü ilin mayından bu yana aparılan bütün danışıqlar prosesində Ermənistan bir dəfə də olsun uğur qazana bilməyib.

“Dövlətçiliyi ləkələdilər. Sizin inqilabın əsas şüarı “qürurlu vətəndaş” idi. Ermənistan tarixində bu qədər alçaldılmış vətəndaş olmayıb. Moskvada ermənilər restorana getməyə utanırlar ki, bircən azərbaycanlılarla rastlaşarlar. Bunu anlamırıqsa, alçaldılmış vəziyyətdə qalacağıq”. Bunları isə eks-prezident Robert Koçaryan deyib.

Təbii ki, sabiq rəhbərlik nimdəş “Qarabağ klani” II Qarabağ müharibəsinin rüsvayçı məğlubiyyəti ilə barışa bilmir. Muxalifətdə olanlar da, həmçinin. Onlar 10 noyabr tarixli kapitulyasiya aktını həzm edə bilmirlər. Hətta muxalifət bu Bəyanatın parlamentdə müzakirə olunma-

Bu il yanvarın 11-də Rusiya Prezidenti Vladimir Putin, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında Moskvada keçirilən üçtərəfli görüşdə birgə imzalanan Bəyanat isə Ermənistanın qalan ümidlərini də puça çıxardı. Çünki bu Bəyanat əslində tam olaraq 2020-ci il 10 noyabr tarixli kapitulyasiya aktında nəzərdə tutulan şərtlərin icrasını özündə ehtiva edir. Bütün bunlarla bərabər, aclıq və işsizlik əhalini sosial fəlakətə sürükləyir. Ermənistan prezidenti Armen Sarkisyan etiraf etməli olub ki, ölkə ağır vəziyyətdədir, əhalinin sosi-

hələ də ayılmayan ordu törlüküntüləri iləmi?

Görünən odur ki, Ermənistan da qədər qarışıqlıq yaranıb ki, ayırd etmək çətinidir. Paşinyan orada elə bir “xəşil çalib” ki, dünyanın ən bic erməniləri belə baş çıxara bilmirlər. Ancaq Paşinyanın da zəif damarı var. Üç aydır ki, ona verilən “Nooldu Paşinyan” sualına hələ də cavab verməyə söz tapmır. Üç milyon erməninin başına çatı salıb sürüyən Paşinyan Bakıdan ona göndərilən və qulaqlarında cingildəyən həmin suala sözlə yox, müb- həm sükutla cavab verir.

Vəli İlyasov

“ABŞ və Fransa siyasi cəhətdən Ermənistanı tam müdafiə edir”

ABŞ prezidenti Con Baydenin Qarabağ məsələsində Azərbaycanı təzyiq edəcəyi gözlənilir. Xüsusilə dövlət katibi E.Blinkenin Azadlıq dəstək aktı olan “907-ci” düzəlişə uyğun olaraq sanksiyaları bərpa edəcəyi mümkün ola bilər. C. Bayden administrasiyası erməni lobbisi ilə

sıx əməkdaşlıq edir və Qarabağ məsələsində “status” qaldırmaq və Azərbaycana təzyiqlər edərək siyasi münasibətlərin pozulmasına gətirə biləcək addımlar atması, regionda Vaşinqtonun mövqeyini zəiflədəcək və ümumiyyətlə Qarabağ üzərindən Minsk qrupunun fəaliyyətini bərpa etmək cəhdləri fiaskoya uğrayacaq”. Bunu SİA-ya politoloq Məhəmməd Əsədullazadə deyib.

Politoloqun sözlərinə görə, yeni administrasiyanın dövlət katibi Entoni Blinkenin Ermənistanın təhlükəsizliyi və Qarabağ məsələsi ilə bağlı açıqlamaları göstərir ki, bununla bağlı qarşı tərəfə maliyyə yardımı, siyasi dəstəyi birbaşa erməni separatizminə açıq dəstəyidir: “Bununla da Ermənistanla Azərbaycan arasında mümkün əlaqələrin normallaşdırılmasının qarşısını ala bilər. Çünki Vaşinqton “status” məsələsini ortaya atacaqsa, Yerevan prosesdə dəstək verəcəksə, Azərbaycan və Türkiyə ilə əlaqələrə zərbə vurmaqla yanaşı, ABŞ-in milli maraqlarını erməni lobbisinin maraqlarına satacaq. ABŞ rəsmilərinin açıqlamaları, məhz bunu göstərir.

ABŞ-in təsiri Cənubi Qafqaz strategiyası zəifləyib, bu addımı atmaqla bütövlükdə Gürcüstan siyasətinə də mənfi təsir edəcək. Artıq ABŞ-in Qarabağ üzərindən Türkiyə və Azərbaycan kombinasiyasına təsiri müsbət effekt verməyəcək. Əgər, Ermənistan rəhbərliyi Vaşinqtona arxalanıb, Azərbaycana təzyiqlərin ediləcəyi nəticəsində hər hansı bir güzəşt əldə edəcəkləri mümkün deyil. Qarabağda Rusiyanın sülhməramlı qüvvələrinin olması, Türkiyənin Azərbaycanda hərbi mövcudluğu ümumiyyətlə Yerevan Vaşinqton əməkdaşlığını indidən perspektivsiz edir.

Göründüyü kimi, Azərbaycan öz ərazilərini işğaldan azad etmək üçün indiki situasiyada hərbi əməliyyatlara başlasaydı, Vaşinqtonun ciddi sanksiyaları ilə üzləşəcəkdə. Demək, bundan sonra Minsk qrupuna qayıtmaq və hər hansı bir status məsələsini müzakirə etmək Azərbaycanın əleyhinədir. C.Bayden administrasiyası birbaşa Qarabağdakı ermənilərə müstəqillik tələb edə bilər.

Minsk qrupunun üç həmsədr dövləti ABŞ və Fransa siyasi cəhətdən Ermənistanı tam müdafiə edir. Azərbaycana qarşı əks mövqə tuturlar. ABŞ Azərbaycan əlaqələri B. Obama dövründə olduğu kimi davam edəcək. Əgər, regionda Azərbaycanla əməkdaşlığa üstünlük verəcəklərsə, Mərkəzi Asiyada strateji siyasətini həyata keçirəcək. Əks təqdirdə regiondan indiki kimi uzaq duracaq. Qlobal siyasətin tərəfdarı olan C. Bayden ilk gündən erməni lobbisinin şıltaqlığına məruz qalmaqla Cənubi Qafqaz siyasətini fiaskoya uğratmaqla, Rusiyanın mövqeyini gücləndirməyinə şərait yaradır”.

Ceyhun Rasiqoğlu

Ermənistanda pərakəndə ticarət dövriyyəsi 17%-ə yaxın azalıb

Ermənistanda cari qiymətlərlə və Mərkəzi Bankın hesabladığı erməni dramının ABŞ dollarına nisbətində orta məzənnəsi ilə pərakəndə satış dövriyyəsi 2020-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 2 milyard 409,4 ABŞ dolları təşkil etmişdir. SİA Avrasiya İqtisadi Komissiyasının (AEC) saytına istinadən xəbər verir ki, bu, keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 16,6% azalma deməkdir. AEC-nin məlumatına görə, Avrasiya İqtisadi İttifaqı (Aİİ) ölkələrinin ümumi pərakəndə ticarət dövriyyəsi ötən ilin 11 ayında 468 milyard 306,4 milyon ABŞ dolları təşkil edib və 2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 4,1% azalıb.

Eyni zamanda, 2020-ci ilin yanvarından noyabr ayınadək Belarusiyada pərakəndə ticarət dövriyyəsi 19 milyard 562,2 milyon ABŞ dolları (cari qiymətlərlə və milli valyutanın ABŞ dollarına nisbətində orta məzənnəsi ilə) təşkil edib və keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2% artıb.

Qazaxıstan, Qırğızıstan və Rusiyada pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi cari qiymətlərlə və mərkəzi banklar tərəfindən hesablanan milli valyutaların ABŞ dollarına nisbətində orta məzənnəsi ilə hesablanıb. Beləliklə, Qazaxıstanda, 2020-ci ilin 11 ayında 24 milyard 504,1 milyon ABŞ dolları təşkil edib və 5% azalıb. Qırğızıstanda bu göstəricilər müvafiq olaraq 3 milyard 609,6 milyon ABŞ dolları təşkil edib və 17,4% azalıb. Rusiyada isə 418 milyard 221,1 milyon ABŞ dolları təşkil edib və 4,1% azalıb.

Elçin

Dağlıq Qarabağ reallığı: ABŞ-ın yeni administrasiyası və Rusiyanın mövqeyi üst-üstə düşəcəkmi?

**Dağlıq Qarabağ reallığı:
ABŞ-ın yeni administrasiyası və
Rusiyanın mövqeyi üst-üstə düşəcəkmi?**

İqor Korotçenko: "ABŞ-ın yeni rəhbərliyi regionda Rusiya və Azərbaycan maraqları əleyhinə yönəlmiş siyasət yürüdəcək"

Demokrat Baydenin ABŞ prezidentiyyəni seçilməsinin ardınca inaqurasiya mərasimindən sonra artıq onun tərəfindən formalaşdırılmış administrasiya nümayəndələri tərəfindən Cənubi Qafqaz regionu ilə bağlı tələsik bəyanatlar səslənməyə başladı və bu bəyanatlar çətin ki, adıçəkilən regionda sülhün və çiçəklənmənin istənilməsinin göstəricisi olsun. Həmçinin, bu cür bəyanatlar artıq ATƏT-in Minsk qrupunun üzvü kimi heç də tərəfsiz olmayan Vaşinqtonun Dağlıq Qarabağ məsələsinin tənzimlənməsində bir sıra "kartları" indidən açmış olur.

Qeyd etmək yerinə düşərdi ki, Co Bayden özünün 1995-2007-ci illərdəki siyasi karyerası dövründə ABŞ konqresinin erməni məsələləri qrupunda təmsil olunub, eləcə də anti-Azərbaycan məqsədlili 907-ci düzəlişə, o cümlədən, Ermənistan və qondarma "DQR"ə maliyyə yardımlarının ayrılması qərarına səs verib.

Və indi də Bayden administrasiyasında ABŞ-ın dövlət katibi postuna namizəd olan Entoni Blinken bəyan edib ki, onların administrasiyası Dağlıq Qarabağda baş vermiş hərbi əməliyyatlardan sonra təhlükəsizlik sferasında Azərbaycana yardım mövqələrinə yenidən baxacaq. O cümlədən, istisna etməyib ki, ABŞ azadlığa dəstək aktı əsasında 907-ci düzəlişi tətbiq edər və bununla Azərbaycanla hərbi əməkdaşlığa son qoya bilər. Bu haqda Balinken erməni maraqlarına xidmət edən lobbist və senatın beynəlxalq məsələlər komitəsinin sədri Robert Menendensin sualını cavablandırarkən deyib.

"Vəzifəyə təyin olunacağım halda mən Ermənistanın və bütün regionun təhlükəsizlik sferasının tələblərinə dəstək göstərəcək miqyası müəyyən etmək üçün konqreslə işləyəcəyəm", Blinken vəd verib.

O bəyan edib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin birdefəlik həlli üçün ABŞ-ın iştirakına yeni impuls verəcək və Dağlıq Qarabağın təhlükəsizliyini təmin etmək üçün yeni müharibənin baş verməsinin qarşısını almağa yardım edəcək.

Onun sözlərinə görə, bu sayər üçüncü tərəflərin müdaxiləsinin qarşısını almaq məqsədi ilə, əsasən, özündə diplomatik işləri daxil edəcək.

"Rusiyanın, İranın, Türkiyənin çoxtərəfli əməkdaşlıq platforması ABŞ-ın heç də yaxşı münasibət saxlamadığı bu ölkələrə qarşı fəaliyyətini artıracaq"

"SƏS" qəzeti xəbər verir ki, moscow-baku.ru-ya müsahibə verən rusiyalı politoloq, "Milli müdafiə" jurnalının baş redaktoru İqor Korotçenkonun sözlərinə görə, bütün bu kimi bəyanatların arxasında

dayanan əsas faktor ABŞ-da fəaliyyət göstərən erməni lobbisi ilə əlaqəlidir. Politoloq Moskvanın Cənubi Qafqazda sülhün bərpası istiqamətində ortaqlıq nümayiş etdirilməsi amili ətrafında fikirlərini önə sürüb və bildirib ki, Rusiyanın, İranın, Türkiyənin çoxtərəfli əməkdaşlıq platforması ABŞ-ın heç də yaxşı münasibət saxlamadığı bu ölkələrə qarşı fəaliyyətini artıracaq.

"Biz anlamalıyıq ki, ABŞ-dakı erməni lobbisi kifayət qədər təsir etmək gücünə malikdir, Baydenin onlarla indi də, əvvəllər də münasibətləri olub", deyən Korotçenko istisna etməyib ki, ABŞ-ın yeni rəhbərliyi regionda Rusiya və Azərbaycan maraqları əleyhinə yönəlmiş siyasət yürüdəcək.

miş siyasət yürüdəcək. SİTAT: "Özünü "DQR" adlandıran həmin qanunsuz rejimə dəstək məqsədi ilə cəhdlər göstəriləcək ki, bu da regionda tam sabitliyin əldə edilməsinə imkan verməyəcək, bu tamamilə aydın görünür. ABŞ-ın milli maraqları baxımından Cənubi Qafqazda sülhün əldə edilməsi sərf etmir. Yalnız ona görə yox ki, Rusiya cənub sərhədlərində özünü sakit hiss edəcək, həm də Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsindən sonra və ölkələrin güclü iqtisadi yüksəlişi və birgə fəaliyyəti Amerika Birləşmiş Ştatlarının maraqları ilə üst-üstə düşür. Unutmamalıyıq ki, postsovet məkanında ABŞ-ın ən böyük səfirliyi Ermənistanla yerləşir, bu diplomatik mühafizə altında olan bir neçə min diplomat və keşfiyyət əməkdaşı deməkdir. Onlar orada heç də regiondakı situasiyanın yaxşılaşdırılması, Ermənistanın sabitlik və sakitlik hökm sürən demokratik ölkə olması üçün, onun inkişafı ilə məşğul olurlar.

Təbii ki, Baydenin gəlişi ilə amerikasayağı mexanizm bütünlüklə regionun destabilizəməsi yö-

nündə Rusiya ilə kəsişəcək. Bayden Ukraynanı kurasiya edərkən biz bu ölkənin anti-Rusiya tarixinə necə getdiyini xatırlayırıq. Aydındır ki, ABŞ-ın postsovet məkanında siyasəti əvvəlki kimi qalacaq - Rusiyaya düşmən olan rejimlər, hakimiyyətlər xəttini yaratmaq, harada tələb olunarsa, həmin yerdə vəziyyəti destabilizə etmək. Ona görə də ABŞ-da yeni administrasiyanın gəlişi ilə regionda baş verəcək hadisələr Azərbaycan tərəfindən kifayət qədər səliqəli və həddindən artıq diqqətli qaydada izlənilməli, proqnozlaşdırılmalıdır.

"Hər şeyə əl atılacaq ki, Ermənistanın anti-Rusiya, revanşist güclər Dağlıq Qarabağ üzrə əldə edilmiş üçtərəfli bəyanata yenidən baxsınlar"

İqor Korotçenko hesab edir ki, Vaşinqtonun bütün bu cəhdləri, məhz Ermənistan üzərindən hərəkət keçirilə və regionda anti-Rusiya baxışlarını artırmaqla, o cümlədən, Qarabağdakı müharibə vax-

tı Rusiyanın Ermənistanla kömək etməməsi üzərindən təsirlər, düşüncələr baş qaldırıla bilər. Hər şeyə əl atılacaq ki, Ermənistanın anti-Rusiya, revanşist güclər Dağlıq Qarabağ üzrə əldə edilmiş üçtərəfli bəyanata yenidən baxsınlar. ABŞ üçün Qarabağda sülh lazım deyil. Onlara Rusiyanın liderliyinə ehtiyacları yoxdur".

Rusiyalı politoloq bildirib ki, Paşinyanın Ermənistan hakimiyyətində qalmasının Rusiya üçün sərfədi olub-olması barədə böyük hesabla nə isə deyə bilməz, ancaq hakimiyyətə qisasçı güclərin gəlməsi, Ermənistanla amerikalılara məxsus QHT-lərin güclənməsi Moskvaya sərf etmir. "Bu, yumşaq desək bizim milli maraqlarımıza cavab vermir. İnanıram ki, bu, heç Ermənistanın özünə də sərf etmir. Bu, ABŞ-a sərf edir. Ona görə də destabilizə etmə siyasəti, situasiyanın yırgalandırılması Birləşmiş Ştatların Cənubi Qafqazda baş verənlərə təsir elementləri olaraq qalmaqda davam edəcək", rusiyalı siyasətçi hesab edir.

"Azərbaycan yetərinə nəhəng,

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikası Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Ermənistan-Azərbaycan, ərəzələrin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

müstəqil oyunçudur, Avropa İttifaqına enerji resurslarını çatdırır və eyni zamanda, nüfuzlu, hörmət edilən ölkədir"

Baydenin Azərbaycana münasibətinin necə olacağı barədə sualı da cavablandırır İqor Korotçenko bir neçə maraqlı məqamlara toxunub. Belə ki, Tramp hakimiyyəti bu kimi məsələlərdə neytral qalmağa üstünük verirdi, hətta Azərbaycanın ünvanına yüksək qiymətlər verərək, bu ölkənin Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatçısı kimi mühüm dövlət adlandırır. Arada bir isə Ermənistan lobbisi tərəfinə də reveranslar olurdu. Bütövlükdə isə Tramp Cənubi Qafqaz gündəmindən uzaq dururdu. Halbuki onun prezidentliyi dövründə Ermənistanla "məxməri inqilab" baş qaldırdı.

Bu mövzuda sualları cavablandıraraq Korotçenko ümid etmək istədiyini bildirib ki, Baydenin Azərbaycana yönəlik siyasəti kifayət qədər təmkinli ola bilər. Ən azından, Azərbaycan Ermənistan deyil və Azərbaycana təsir etmək alınmayacaq: "Biz bu gün Cənubi Qafqazda yeni reallıqlarıyıq. Azərbaycan Qarabağ müharibəsində qalib gəlib, onun ərazi bütövlüyü bərpa olunub. O, Avropanın enerji təhlükəsizliyini təmin edən dövlətdir. Bununla yanaşı, biz artıq indi erməni lobbisinin fəallaşmasını görməyə başlamışıq ki, onlar əsasən ABŞ konqresində erməni lobbistlərinin funksiyalarını da icra edirlər. Onlar artıq bu kartı yenidən oyuna qatmağa cəhd edirlər. Erməni lobbisi Amerikada, digər ölkələrdə, həmçinin Rusiyada təsirlidir, güclü maliyyəyə məxsusdur, ona görə də o (erməni lobbisi) Azərbaycana yönəlik siyasi məsələlərdə düşməncilik baxışlarını inkişaf etdirmək üçün Bayden administrasiyasından istifadə edəcək. Lakin istənilən halda Azərbaycan amerikalılarla münasibətlər qurmağı, kifayət qədər yüksək səviyyədə diplomatik münasibətləri realizə etməyi bacaracaq.

Azərbaycan yetərinə nəhəng, müstəqil oyunçudur, Avropa İttifa-

qına enerji resurslarını çatdırır və eyni zamanda, nüfuzlu, hörmət edilən ölkədir. Və burada dialog hörmətlə qurulacaq..."

"Rusiya regionda sülhün və çiçəklənmənin təmin olunmasını əhəmiyyətli hesab edən və Qarabağ münaqişəsinin həllində çıxış edən açar oyunçudur"

Korotçenko Vaşinqtonun yeni administrasiyasının Rusiya ilə münasibətlərini necə və hansı istiqamətdə quracağını proqnozlaşdırması ilə yanaşı bir daha vurğulayıb ki, Rusiya dövlət olaraq bütün mənalarda Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll olunması istiqamətindəki cəhdlərini davam etdirir.

"Rusiya regionda sülhün və çiçəklənmənin təmin olunmasını əhəmiyyətli hesab edən və Qarabağ münaqişəsinin həllində çıxış edən açar oyunçudur. Bu gün ABŞ-ın həm dünyada həm də ölkə daxilində mövqələrini itirməyi reallığı mövcuddur - burada (ABŞ-da) xaos baş verir. Rusiya Cənubi Qafqazdakı mövqələrini itirmək məqsədində deyil. O, cənubdakı təhlükəsizliyi üçün regiondakı sülhünə öz qonşuları ilə münasibətlərini inkişaf etdirməklə davam edəcək. Ona görə də, Rusiya Qarabağla bağlı üçtərəfli bəyanatın həyata keçirilməsi üçün mümkün olan hər şeyi həyata keçirəcək və heç bir təxribata imkan verməyəcək, onların qarşısını sərt şəkildə alacaq. Region ölkələrinin çoxtərəfli əməkdaşlığının genişləndirilməsi üçün regiondakı sabitliyin əldə olunmasını təmin edəcək. Və mən hesab edirəm ki, bu gün Rusiya ilə Azərbaycan arasındakı əməkdaşlığı gücləndirmək lazımdır".

Korotçenko müsahibəsinin sonunda daha bir maraqlı fikir irəli sürərək bildirib ki, xüsusi xidmətlər xətti ilə birgə antiterror təlimlərini keçirmək lazımdır və bu təlimlər ölkələr arasındakı münasibətlərin möhkəmləndirilməsinə, regiondakı sülhün bərqərar olmasına da öz müsbət təsirlərini göstərməkdə davam edəcək.

Rövşən RƏSULOVA

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

26 yanvar

Mesut Özil "Fənərbaxça" da nə qədər qazanacaq?

"Fənərbaxça" yeni transferi Mesut Özilin maaşını açıqlayıb. Türkiyə klubunun rəsmi saytında yer alan məlumatda deyilir ki, İstanbul təmsilçisi bu mövsüm 33 yaşlı yarımmüdafiəçiye ödəniş etməyəcək. Onun məvacibini sabiq klubu "Arsenal" ödəyəcək.

Özil növbəti 3 mövsümün hər birində "Fənərbaxça"dən 3 milyon avro maaş alacaq. O, əlavə olaraq, 550 min avronu isə imza üçün əldə edəcək. Qeyd edək ki, türk əsilli almaniyalı futbolçunun imza mərasimini yanvarın 27-də keçiriləcək.

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Lempard "Çelsi"dən qovuldu!

"Çelsi" baş məşqçisi Frenk Lempardla yollarını ayırır. bu barədə London klubunun rəsmi saytı məlumat yayıb. 42 yaşlı məşqçinin 2022-ci ilin yayına qədər olan müqaviləsi ləğv edilib. Rəhbərlik uğursuzluğa görə gənc məşqçi ilə vidalaşmış. Britaniya mətbuatı Lempardı PSJ-nin sabiq baş məşqçisi Tomas Tuxelin əvəzləyəcəyini yazıb. Qeyd edək ki, futbolçu kimi 13 il (2001-2014) "Çelsi"nin şərəfini qoruyan Lempard 2019-cu ilin yayından paytaxt təmsilçisini çalışdırırdı. Komanda hazırda Premyer Liqada 9-cu pillədə qərarlaşıb. Bu arada Frenk Lempardla yollarını ayıracaq İngiltərənin "Çelsi" komandasının yeni baş məşqçisi belli olub. "The Athletic" xəbər verir ki, London təmsilçisi almaniyalı Tomas Tuxelə tapşırılaçaq.

Qeyd edək ki, 2019-cu ilin iyulundan "Çelsi"nin baş məşqçisi olan Lempardın bu gün istefaya göndəriləcəyi yazılıb. Tuxel son olaraq PSJ-yə rəhbərlik edib./report

Tuba Büyüküstün
Həftədə 200 min
qazanacaq

Xəstəlik səbəbiylə "Sefirin kızı" serialından ayrılan aktrisa Neslihan Atagülün yerinə gələn həmkarı Tuba Büyüküstün artıq çəkilişlərə başlayıb. Aktrisanın bu transferdən qazanacağı pul və hər seriya üçün alacağı qonarar məlum olub.

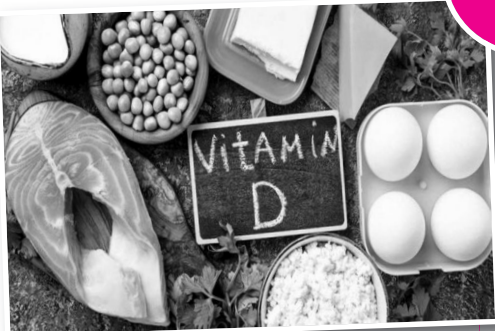

Ona transfer üçün 3 milyon lirə (687 min manat) ödəniləcək. Həmçinin, aktrisa hər seriyadan 200 min lirə (45 min manat) pul qazanacaq./Sfera.az

Peyvəndləmədən əvvəl və sonra orqanizmdə vitamin balansını qorumaq lazımdır

Artıq bir neçə gündür ki, yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına qarşı vaksinasia prosesinə başlanılıb. Vaksiniyadan əvvəl və sonra, həmçinin sonrakı günlərdə qida rasionu hər kəsi maraqlandıran məsələlərdən biridir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, həkim-diyetoloq Ləman Süleymanova bu barədə deyib: "Əvvəla, bu məsləhətləri nəinki vaksiniyaya hazırlaşan və vaksiniyaya olunan, eləcə də sağlam olanlara da məsləhət görürük. İlk növbədə, çoxlu meyvə-tərəvəz və zülallı qidalara - yumurta, balıq, toyuq əti və qırmızı ət qəbul etmək lazımdır. Məsələ burasındadır ki, immun hüceyrələri zülal mənşəlidir və zülal defisiti olduqda virus və mikroblara qarşı müqavimət zəifləyir. Ona görə də zülallı, proteinli qidalara üstünlük vermək, nisbətən az yağlar, ən az isə karbohidratların qəbul olunması məsləhət görülür".

Onun dediyinə görə, insan orqanizmi hər zaman immun sistemini möhkəmləndirən zülal və vitaminlərlə zəngin olmalıdır. Peyvənd vurulduqdan sonra da orqanizmdə vitamin balansını, xüsusilə də D vitaminini qorumaq çox böyük əhəmiyyət daşıyır. "Vaksiniyaya hazırlaşarlarda xüsusi növ allergiyası və yüksək hərarəti yoxdursa, COVID-19-un aktiv dövrü deyilsə, rahat şəkildə peyvənd etdirə bilərlər. COVID-19-a yoluxub sağalananlar orqanizmdə D vitamininin miqdarını yüksək səviyyədə saxlamağa çalışmalıdırlar, çünki ilin bu fəslə gümüşü günlərin sayı az olduğuna görə onu xaricdən qəbul etməlidirlər. Həmin vitaminlər həm də antioksidantlardır. Sink və D vitaminini koronavirus zamanı müqavimətin artırılması üçün vacib elementlər hesab olunur", -deyə həkim-diyetoloq əlavə edib.

Pandemiya halını alan COVID-19 virusu ilə mübarizə nə qədər çətin olsa da, xəstəliyə tam qalib gəlməyin yeganə yolu peyvənd olunmaq, orqanizmdə güclü immunitet sistemi yaratmaq və gigiyenik qaydalara əməl etməkdir.

1587 yol qəzasında 696 nəfər ölüb

Ötən il respublika ərazisində baş vermiş 1587 yol-nəqliyyat hadisəsi nəticəsində 696 nəfər həlak olub, 1410 nəfər isə müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti alıb. Paytaxtda isə 460 yol-nəqliyyat hadisəsi nəticəsində 169 nəfər ölüb, 387 nəfər xəsarət alıb.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilərkən ki, yol-nəqliyyat hadisələrinin 1534-ü sürücülər, 42-si isə piyadalar tərəfindən yol hərəkəti qaydalarının pozulması nəticəsində baş verib. Onların 656-sı (42,7 faiz) sürücülərin nəqliyyat vasitələrini yüksək sürətlə idarə etməsi, 466-sı (30 faiz) qarşıdan gələn nəqliyyatın hərəkət zolağına çıxma və ötmə qaydalarının pozulması səbəbindən qeydə alınıb.

Hadisələrin 664-ü (41,8 faiz) piyadaların vurulması, 529-u toqquşma (33 faiz) hallarıdır. Həlak olan 696 nəfərdən 320-si piyada, 194-ü sürücü, 158-i səmşişin, 20-si velosipedçi, o cümlədən 131-i qadın, 35-i isə uşaq və yeniyetmə olub.

Hadisələrin sayı 2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 283 (-15,1 faiz), ölənlərin sayı 125 (-15,2 faiz), yaralananların sayı isə 292 nəfər (-17,2 faiz) azalsa da, bu rəqəmlər hələ də ciddi narahatlıq doğurur. Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi narahatlıq doğuran bu halları nəzərə alaraq, bütün hərəkət iştirakçılarını diqqətli olmağa, yol hərəkəti qaydalarına riayət etməyə, həm özlərinin, həm də digər şəxslərin həyat və sağlamlığı üçün təhlükə yaratmağa çağırır.

Ronaldo: "Doğru yoldayıq"

"Yuventus"un futbolçusu Kriştiano Ronaldo İtaliya A seriyasının 19-cu turunda "Sassuolo"ya 2:0 hesabı ilə qalib gəldikləri oyunu şərh edib. Qol.az xəbər verir ki, o, matçdan sonra özünün "İnstaqram" hesabında yazıb: "Çox vacib bir qələbə! Doğru yoldayıq! Eyni ruhda davam edirik". Qeyd edək ki, Ronaldo bu mövsüm "Yuventus"un heyətində bütün turnirlərdə 21 matçda iştirak edib, 20 qol vurub və 4 qolun ötürməsinə verib.

ELAN

"Arabaçı" MTK tərəfindən Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Əsəd Əhmədov küçəsində yerləşən Ev 22A, mənzil 222 ünvanına verilmiş maliyyə arayışı itirildiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:
Bəhrüz Quliyev
Baş redaktorun müavinləri:
Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov küçəsi, 66.
Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600